LAHOLMS TIDNING

N:R 86. ARG. 17. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson TORSDAGEN DEN 15 APRIL 1948. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. Lösnummer 12 öre.

Linderoth & Co hårt ansatta:

"Kommunisterna inget svenskt parti utan rena femtekolonnen"

Kommunisterna blev svårt ansatta i gårdagens riksdagsdebatt, som följde efter bondeförbundaren Anderssons i Dunker motion om att regeringen skulle vidta åtgärder i syfte att förhindra ev. kuppförsök riktade mot vårt demokratiska styrelseskick. Motionen hade visserligen avstyrkts av statsutskottet, men motionären, som själv betecknade kommunisterna som ren "femtekolonn", fick instämmanden från olika håll. Hr Lundstedt (s) rekommenderade t. o. m. införande av straffbud mot antidemokratisk propagandaverksamhet.

Hr Andersson i Dunker (bf) motiverade sin motion bl. a. med en hänvisning till vad som hänt i Österuropa. Kommunisterna är inget svenskt parti utan en femte kolonn, sade tal., som beklagade att här från officiellt håll knappast sagts något som kan jämföras med t. ex. statsminister Gerhardsens omdöme om kommunismen. Man frågar vad regeringen gör och hur det är med militär och civil kuppberedskap. Man kunde lika väl ha satt in en man från sovjetlegationen i försvarskommitén, hemligheterna skulle inte ha blivit mera blottlagda då än de nu blivit, sade tal. bl. a. Hr Andersson frågade också, om det är med försvarsministerns medgivande som det sitter en kommunist i försvarets forskningsanstalt med goda möjligheter till inblick. Gör regeringen ingenting, kan demokratiens anhängare inom olika partier själva tvingas till försvarsåtgärder, antydde tal, som dock betecknade en sådan utveckling som olycklig. I längden är en sådig upplysning det bästa botemedlet. Bifall till motionen.

Hr Lundstdt (s) uttalade sin sympati för hr Anderssons motion och ändrande. Tal. ansåg det fullkomligt orimligt att diktatursträvande krafter i hägnet av demokratiska rättsprinciper skall få utöva sitt mullvadsarbete som syftar till den svenska demokratiens undergång.

Vi kan inte längre dröja med att i straffslagens åttonde kapitel införa straffbud mot antidemokratisk propagandaverksamhet, Demokratien måste hålla sig med andra skyddsmedel än upplysning. Jag vädjar till första lagutskottet att överväga saken vid behandlingen av straffslagspropositionen, ty inget landsförräderi kan hålla sig med den verksamhet som utövas en dem, mot vilka jag nu vänt mig.

Hr Svensson i Grönvik (bf) var övertygad att alla var ense om ärendets allvarliga innebörd, men lagutskottet vill icke vara med om att i ett fritt samhälle lämna regeringen fullmakt att använda vare sig större eller mindre belopp för propagandaverksamhet. Vad det gäller samhällets förmåga att skydda sig mot kupper får vi använda andra medel, men vi bör hålla huvudet kallt och lita på folket, som nog skall bevara demokratin. Bifall till utskottet.

Hr Severin i Stockholm (s): Om staten skulle börja bekämpa ett parti, så vore väl steget icke så långt till att börja kämpa för ett parti. Detta strider mot demokratiens egen princip. Dessutom är det först under senare år som kommunismen kommit upp i mer aktningsvärda röstsiffror. Sannolikt beror detta på omständigheter, som icke uppträder på nytt. Den enskilda propagandan torde vara tillräcklig för att övertyga svenska folket om att folkdemokrater, eller vad man vill kalla det, icke är lämplig att införa i vårt land.

Hr Hagberg i Luleå (k): Vi kommunister kan inte förstå annat än att vi borde befinna oss i samklang med det stora flertalet människor, när vi hävdar att vi skall upprätthålla god grannsämja. Lögnerna om Sovjet ingår som ideologiska förberedelser till ett nytt krig där man avser att engagera vårt folk. Tal. tog som en personlig förolämpning hr Anderssons i Dunker uttalande om innebörden av en kommunist i försvarets forskningsanstalt och var förvånad att hr Andersson icke blivit nedklubbad. Hr Andersson i Dunker är oantastbar för yttrande i riksdagen, men tal. uppmanade honom att upprepa sitt yttrande även utanför riksdagen. Då skulle vi se till att frågan blir föremål för prövning. Det kan icke innebära annat än fascistiska angrepp mot nu gällande ordning i Sve-

(Forts. på sidan 2.)

Nazistvänligt parti lanseras i ryska zonen

BERLIN den 14. (TT — Reuter)

Ett nytt tyskt parti, "Nationaldemokratiska partiet", som främst vänder sig till nazistorienterade kretsar, kommer antagligen att bildas i Sovjetzonen med de ryska myndigheternas tillstånd. Det stödes av National-Zeitung, som skriver att den nya partibildningen skall träda in för ett enat Tyskland med en centralregering i Berlin och motsätta sig alla försök att förvandla landet till ett "koloniterritorium".

I politiska kretsar tror man att partiet skall ansluta sig till den kommunistdominerade "folkongressrörelsen", som inte lyckats vinna mycket terräng inom medelklassen.

Ny lag räddar två engelsmän från hängning

Storbritannien skall försöksvis avskaffa dödsstraffet för mord under fem år, beslöt underhuset på onsdagen med 245 röster mot 222.

F. n. är det bara två dödsdömda, som troligen klarar sig till följd av den nya lagen.

Den ene är däcksuppassaren James Camb som den 22 mars dömdes till döden för mord på skådespelerskan Eileen "Gay" Gibson på atlantångaren Durban Castle. Den andre är den 23-årige zigenaren Joseph Smith, dömd till döden för mord på den 71-årige rentiern William Bissett. Tre män har avrättats för mord i år och ett dussintal andra dödsdömda har fått straffet sänkt till livstids fängelse.

Regeringen motsatte sig att dödsstraffet avskaffas av skälet att den nuvarande vågen av brott och våldsdåd talar mot en sådan åtgärd. Emellertid tillät den alla labourmedlemmarna utom ministrarna att rösta enligt sitt samvete. Förslaget stöddes vid omröstningen av medlemmar ur alla partierna. Regeringens talesman, inrikesminister Chuter Ede sade under debatten, att regeringen inte anser tiden mogen för den föreslagna reformen. Jag tror inte heller att den allmänna opinionen delar åsikten att det i och för sig skulle vara orätt att beröva någon livet därför att han begått överlagt mord, sade Ede. Det var hans åsikt att om inte dödsstraffet existerat, så skulle antalet mord förra året — 134 — ha varit ändå större.

BELGRAD: En "partiskola" har enligt kominforms officiella organ upprättats i nätheten av Berlin för utbildning av ledare för det socialistiska enhetspartiet.

240 studenter uppges ha anmält sig till två-årskursen och deras antal beräknas i höst uppgå till 600. Tidningen meddelar vidare att 90 studenter deltar i en sex månaders utbildningskurs för partisekreterare, medan 60 följer föreläsningar i "marxistisk journalistik".

Stassen leder republikanska nomineringen

OMAHA, NEBRASKA den 14. (TT — Reuter.)

Då 1/5 av rösterna kommit in i prinärvalen i staten Nebraska för att utse delegater till det republikanska partikonventet som skall nominera partiets presidentkandidat hade Harold Stassen en klar ledning. Delegater som lovat att välja honom hade till på onsdagen fått 13 950 röster mot 9.343 för Thomas Dewey, 3,927 för senator Robert Taft, 1,113 för senator Arthur Vandenberg och 1,004 för general MacArthur.

Vandenberg, vars namn kommit med trots att han själv inte velat det, har uppmanat sina vänner att inte rösta på honom.

Största delen av de nu räknade rösterna kommer från jordbruksdistrikten. Deweys anhängare räknar med att han skall vinna valet när också stadsrösterna är klara.

I förra veckans primärval i Wisconsin tog Stassen hem en klar seger före sina motståndare MacArthur och Dewey.

Senare meddelas att resultaten från över hälften av valdistrikten visar att Stassen vunnit valen. Dewey leder visserligen i staden Omaha, men det är dock redan klart att han inte har så stor majoritet att den kan utjämna Stassens stora överlägsenhet i jordbruksdistrikten.

MOSKVADELEGATIONEN HEMMA. Den finska Moskva-delegationen har kommit hem och informerade på måndagen president Passikivi om moskvaförhandlingarna. På bilden ses fr. v. utrikesminister Enckell, president Passikivi och statsminister Pekkala.

Moskva anklagar:

Västmakterna gjorde allt för att animera Hitler

MOSKVA den 14. (TT — Reuter).

Diplomatiska dokument från våren 1938 visar att det långt före Münchenöverenskommelsen var franska och brittiska regeringens politik att göra eftergifter åt Hitler-Tyskland och uppge det kollektiva säkerhetssystemet, hette det i Moskvaradions engelskspråkiga utsändning på onsdagen.

Detta var tredje gången Moskvaradion offentliggjorde dokument från tiden före andra världskriget. Denna gång var det särskilt utrikesminister Bonnets politik som angreps. För att föra allmänheten bakom ljuset låtsade sig brittiska och franska regeringarna vilja förhindra hitleraggressionens fortsatta spridning, men i verkligheten gjorde de allt de kunde för att komma sams med Tyskland och öppna vägen för dess aggression österut i riktning mot Sovjetunionen.

I fortsättningen citerades tjeckoslovakiska och polska diplomatiska dokument om överläggningar med de franska ministrarna i början av 1938. Av dokumenten kan man se, att Frankrikes och Storbritanniens politik våren 1938 gick ut på, att i stället för konkreta förpliktelser komma med meningslösa ord och uppmuntra aggressionen i stället för att motsätta sig den.

Av protokollet från Bonnets överläggningar med polske ambassadören framgår det, att de franska styresmännen behandlade den tjeckoslovakiska frågan med en baktanke på att isolera Sovjetunionen och rikta den nazistiska aggressionen mot Ryssland. Storbritannien och Frankrike hade icke för avsikt att motsätta sig Hitlers angrepp på Tjeckoslovakien. De betraktade dess anslutning till Tyskland som Hitlers pris för att gå i krig mot Sovjetunionen. Genom att behandla den fransk-ryska pakten bara som en papperslapp hade Bonnet i förvägordnat en orsäkt för att franska regeringen nonchalerade alla förpliktelser i det rysk-fransk-tjeckoslovakiska vänskapsfördraget och banade på så sätt väg för münchenbedrägeriet.

Bonnet ville att Polen skulle säga att det inte visste vilken sida det skulle anslutа sig till. En sådan inställning från Polens sida passade Frankrike och Storbritannien bäst i deras köpslående med Hitler.

Det var på sådan grundval som Storbritannien och Frankrike på våren och sommaren 1939 försökte föra politiska och militära överläggningar med Moskva. Bonnets uttalanden visar att det förrädiska programmet för dessa förhandlingar beslutats i förväg i Paris och London så långt tillbaka i tiden som på våren 1938.

Pekkalas råd:

Bättre ta pakten än riskera avbrott i ryss-relationerna

HELSINGFORS den 14. (TT — FNB.)

Statsminister Pekkala höll på onsdagskvällen ett radiotal, vari han yttrade att den finska förhandlingsdelegationen satt vid förhandlingsbordet i Moskva som en jämbördig part. Fördraget innehåller inte något annat än vad där står skrivet.

Detta "andra" skulle försvisso dåligt harmonisera med den av upprightighet präglade atmosfär i vilken paktförhandlingarna och regleringen av de finsk-ryska förbindelserna ägt rum de senaste åren.

Efter att ha berört de svårigheter som en smärtat har att föra ett modernt krig och behovet för en sådan stat att få stöd av en stormakt, kom statsministern in på riksdagens hållning till ratificeringen av pakten. Jag för min del är säker på — sade han — att Finlands folk i detta skede anser det vara bättre att godkänna fördraget än att riskera ett farligt avbrick i förbindelserna med Sovjet.

Statsministern sade sig icke vilja tro på något nytt världskrig. Men om ett sådant trots allt skulle komma, så skulle detta icke som tidigare medföra ett avbrott i Finlands direkta förbindelser med främmande världsdelar, ty sedan fördraget ingåtts kommer förbindelserna med Sovjet icke att brytas och Sovjets mäktiga produktionsliv kan därför trygga vårt behov av oundgängliga förnödenheter också under ett krig.

I väster utgörs Finlands gräns av havet och neutrala, mot oss vänligt sinnade stater, och några naturliga förutsättningar att vecklas in i ett krig som brutit ut på annat håll har vi därför inte. Vi kan räka in i det endast om någon i bestämt syfte ofredar oss. Finlands önskan att hålla sig på sidan om mellanfolkliga konflikter har understrukits i fördraget.

Under hänvisning till Stalins tal, vari denne sade att mycket arbete och mycken kamp fortfarande behöv för att skapa traditioner av ömsesidig vänskap mellan Finland och Sovjet, uppmanade statsministern Finlands folk att handla så att dessa mål förverkligas.

BARI: På Rhodos har fyra plan av okänd nationalitet landat. Besättningarna håller på att förhöras av de grekiska myndigheterna.

SITUATIONEN I PALESTINA tillspetsas alltmer inför den 15 maj. Både araber och judar förbereder sig nu för den urladdning som väntas, då britterna detta datum lämnar det Heliga landet. De judiska styrkorna är väl utrustade med moderna vapen, bl. a. kulsprutepistoler och handgranater som framgår av ovanstående bilder av judiska vaktposter — varav en kvinnlig — på post mot de arabiska överfall, som nästan höra till ordningen för dagen.

18 nationer protesterar mot vår fördelning av tyskmedel

BRYSSEL den 14. (TT — Reuter)

På onsdagen offentliggjordes en resolution, som enhälligt antagits av de 18 medlemsregeringarna i internationella skadeståndsbyrån och som innehåller en protest mot svenska regeringens underlåtenhet att utbetala en summa av 20,565,211 dollar såsom betalning för tyska tillgångar i Sverige. Svenska riksdagen medgav för nära ett år sedan att pengarna skulle utbetalas i enlighet med den överenskommelse som ingicks i juli 1946, men svenska regeringen har vägrat att verkställa denna utbetalning enligt önskemål som framställts av de regeringar som gör anspråk på pengarna.

Det uppges här att svenska regeringen motiverat sin vägran att hittills efterkomma de allierade regeringarnas framställning med att den önskar uppdela skadeståndsfonden i enlighet med sina egna kommersiella och finansiella intressen, varvid sju av de regeringar som är intresserade i frågan icke skulle komma i åtanke vid fördelningen.

I protestresolutionen förklarar skadeståndsbyrån att den inte kan gå med på någon dylik urvalsmetod med tanke på de förpliktelser Sverige ingått i juliavtalet 1946, på medlemsregeringarnas trängande återuppbyggnadsbehov och på bestämmelserna i parisavtalet i skadeståndsfrågan. Svenska regeringen uppmanas därför att följa Washington-avtalet av den 18 juli 1946, i vilket Sverige överenskommit med Frankrike, Storbritannien och USA om att göra de tyska tillgångarna likvida, behålla en viss andel och till medlemsregeringarnas förfogande ställa ett totalbelopp av 225 miljoner kronor. Regeringen anmodas att utbetala ifrågavarande belopp med minsta möjliga tidsutdräkt i enlighet med de önskemål som enhälligt framförts av medlemsregeringarna.

Av totalbeloppet 225 milj. skulle 150 milj. användas för inköp av för det tyska näringslivet viktiga varor samt 75 milj. fördelas mellan undertecknarna i Parisavtalet i skadeståndsfrågan. Washington-överenskommelsen gick ut på att svenska regeringen skulle företa fördelning efter överläggningar med de tre makter som vid förhandlingarna representerar samtliga undertecknare av Paris-avtalet.

*

Med anledning av ovanstående framhåller UD att Washington-avtalet beräknade de sammanlagda tyska tillgångarna i Sverige till 375 miljoner kronor. Härav måste emellertid avräknas vissa svenska motfordringar på tyskar, varför återstoden blir blott 150 milj. Samtidigt åtog sig svenska regeringen att utbetala 75 milj. kr till hjälp åt krigshärjade länder, men dessa pengar kan icke betraktas som tyska tillgångar utan är svenska skattebetalares medel. Slutligen skulle 50 milj. kr betalas från svenskt håll till stöd åt flyktinghjälpen.

Sammanlagt gäller det alltså 275 milj. kr, varav 150 milj. är rena tyskmedel. De 50 miljonerna till flyktinghjälpen har redan utbetalats till IRO, och för återstående 75 milj. kr har en svensk fördelningsplan framlagts men ej godkänts av de berörda regeringarna. Uppgifterna i ovanstående telegram torde basera sig på de önskemål som framförts i dessa regeringens egen fördelningsplan.

Blixtsnabb kupp i Kristianstad - tre fångar rymde

KRISTIANSTAD den 14. (TT)

Ett nytt fräckt rymningsförsök iscensattes vid 13,30-tiden på onsdagen på straffängelset här. När alla fångarna var ute på sin vanliga promenad i fängelsegården gjorde de en blixtsnabb kupp. Två och två höll varandra i händerna och kastade en tredje fånge upp och över den fyra meter höga muren. På detta sätt lyckades tre fångar slippa ut och kasta sig upp på var sin cykel. Två blev emellertid stoppade redan i allén till fängelset, medan den tredje, en dansk vid namn Hintze, lyckades komma undan. Fritheten blev emellertid dock kortvarig. Polisens radiobil lyckades efter en timme få fast honom i en handelsträdgård i Nosaby.

Fängelsedirektören förklarar enligt Kr. läns Dem. att fångarna f. n. äro desperata, "men det är ju också de värsta vettvillingarna som förvaras här".

Fredsdemonstrerande judar misshandlade av Haganah-trupper

JERUSALEM den 14. (TT — Reuter)

Haganah-män ingrep på onsdagen mot Jerusalems ortodoxa judar, som hade ordnat fredsdemonstrationer. Flera tusen ortodoxa judar, som äro motståndare mot den politiska sionismen, marscherade genom den judiska stadsdelen. De krävde att order skulle ges om "eld upphör" och yrkade på att regeringen skulle göra slut på den fruktansvärda krisen. Haganahtrupperna angrep demonstranterna. Senare avfyrade en större Haganah-styrka som anlände i bussar, sina gevär i luften och gick utan misskund löst på demonstranterna med sina gevärskolvar. Enligt de ortodoxa judarna har stadsledarna försökt tysta ned saken och undvikit det intryck som skapats genom den misshandlen.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne. Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör Gustaf Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 339
Annonschef Axel Larsons bostad ankn. 299

Prenumerationspris:
Vid postprenumeration och hembärning belöp 17:—, halvår 9:25, kvartal 5:— och månad 1:85. Vid avhämtning på tidningens exp: Helår 16:—, halvår 8:65, kvartal 4:50 och månad 1:75.

Annonspriser:
Före text 21 öre pr mm.
Textsida 25 „ „ „
Särskd. begärd placering å textsida 25 „ „ „
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Borttappet, Önskas hyra och Platssökande 18 öre pr mm.
Förlovnings-, Ivnings-, vigsel- och födelsedagsannonser 6 kronor.

Årsmöte

med Laholms-Tjärby Rusthållsförening å Lagagården tisdagen den 20 april kl. 7 e. m.

Styrelsen.

Frälsningsarmén.

Folkets Hus. Hishult, fred. 16 april kl. 8

SANG- och MUSIKGUDSTJANST

Sång till strängmusik, duett- och solosång. Körsång. Mandolinsolo. Klarinettsolo m. m.

Inlr. 1:— kr. Välkomna!

Glasögonhuset
STORA TORG 7
HALMSTAD

Tandkliniken, Kattarp

Proteser av kautschuk och paladon. Beställ tid för besök.
Tel. 56010 Hälsingborg.

NÖJEN

Centrum
Tel 18 Laholm.
Torsdag, fredag lördag kl. 8.
Söndag 6 o. 8.

Brott i Sol

med Gunnel Broström, Birger Malmsten o. Margareta Fahlén.

Barnförbjuden.

Hishults Biograf

I kväll kl. 8. (Barnförbj.)
LIVET I FINNSKOGARNA.
Lörd. kl. 8. (Barntill.)
SMOKY.

Lediga platser

Skötseln

av sockerbetor bortackorderas.

SOFIERO GÅRD, LAHOLM.
Tel. 59.

Platser annonsförmedlas för lantbruksbefäl, rättare, insp., bokh. o. clever, vårtek. och dugl. erh. genom SV. FÖRMEDLINGSBYRAN, Vetlanda. Bil. svarsporto. Betyg och handl. maskinskrivas billigt. Namnändringar ombesörjas.

Önskas hyra

OMÖBL. RUM

önskas hyra nu eller 1 maj. Svar till "Ungkarl — tjänsteman", Laholms Tidning, Laholm.

Hjälp oss ta vård om dem!

För att kunna HJÄLPA, NÖD-STÄLLDA vädja vi om en gåva.

SÄND DEN REDAN I DAG TILL

Frälsningsarmens Sociala Hjälpverksamhet, STOCKHOLM 5.
Postgirokonto 90 04 80.
Anmoda någon mer att giva!

Bohuslän-Hallands erk. centralsjukkassas

ordinarie sammanträde år 1948 hålles söndagen den 23 maj å Biografen Capitol i Varberg med början kl. 10,30.

Dagordning enligt stadgarna § 67.

Styrelsen.

Växtorps SLU-avd.

har möte i bygdegården lördagen den 17 april kl. 8 em. Teater av avdelningens amatörer, sång, musik av THE BOYS.

Styrelsen.

Mästocka SLU-avd.

håller ord. månadsmöte på lördag kväll kl. 8 em. Efter mötet servering och musik. Alla de SLU-are som kan visa ett någorlunda hyvsat uppträdande hälsas hjärtligt välkomna. Obs.! Medlemskontroll.

Styrelsen.

L. O. G. T. **I kväll** S. O. U.

kl. 19,30 i Ordenshuset, Knäred, talar

Konsulent Levin Andersson, Stockholm, om Svarta boken.

Musik. Glada historier. Servering. Sång och lekar.

Allmänheten inbjudes. — Fritt inträde.

Gummihjulsvagnar

Färdiga gummihjulsvagnar samt axelsatser med 600—16 ringar för omg. leverans.

A/B HALMSTAD RINGCENTRAL. Tel. 5541, Norra väg. 7. HALMSTAD.

ÖNSKAS KÖPA

KALVKOR,

och **betesdjur**, ett och två års kvigor, feta **suggor** samt andra slaktdjur köpes omedelbart.

ERIK JÖNSSON. Tel. 37 Skottorp.

DEN 15 APRIL.

Jordbruksavtalet igen.

Den uppgörelse om jordbruksprisernа, som nu godkänts av RLF:s extra förbundsstämma och livsmedelskommissionen är som bekant endast preliminär. Avgörandet ligger hos regeringen. Emellertid kan man vänta, att överenskommelsen skall få stadfästelse. Man kan utgå ifrån, att regeringen hållits à jour med prisförhandlingarna och sålunda i tysthet redan gett godkännande åt de nu offentliggjorda priserna. Regeringen är naturligtvis inte helt utan blick för det taktiska, och den lär inte vilja gå emot ett beslut, som jordbrukarna gått med på och livsmedelskommissionen gett sin välsignelse. Statsminister Erlanders uttalande om prisöverenskommelsen vid hans tal i Halmstad i söndags kan tas som ett ganska tydligt bevis på att regeringen inte har några överraskande ändringsplaner i bakfickan. Jordbrukarna torde med tillfredsställande ha noterat, att regeringschefen icke är blind för att vissa prisförhöjningar på jordbruksprodukter är oundvikliga, om modernäringen skall kunna hålla sig uppe och ge sina utövare en något så när rimlig lön för deras arbete. Hr Erlanders ord om att jordbrukarna genom sin moderation vid prisuppgörelsen visat förståelse för att samhällssolidariteten nu kräver varsamhet med prisstegringar är också värda att understrykas.

Statsministerns tal kan emellertid icke tagas som en utfästelse om att prisuppgörelsen fastställes i oförändrat skick. Vi kommer ihåg hur det var, när det var tal om att temporärt upphäva köttransoneringen. Näringslivets organisationer hade förordat ett slopande av ransoneringen, och livsmedelskommissionen hade gett sitt samtycke, dock med reservation av Olivia Nordgren. Regeringen gick emot både organisationerna och kommissionen, och köttransoneringen fick alltså bestå. Ett upprepande av denna historia är väl icke sannolik i fråga om den nu träffade prisuppgörelsen. Däremot skulle det ju kunna tänkas, att regeringen gör någon justering på en eller annan punkt i avtalet.

Vad som nu har den största aktualiteten är hur prisuppgörelsen skall få verka i praktiken, d. v. s. om den del av underskottet för jordbruket, vilken jordbrukarna skall få täckning för, skall betalas med subventioner eller om det skall bli högre livsmedelspriser. Statsministern antydde i sitt halmstadstal, att regeringen har planer på att åtminstone delvis gå den s. k. subventionsvägen.

Det är möjligt, att det råder delade meningar bland jordbrukarna om denna sak. Ur jordbrukarnas egen synpunkt vore det givetvis bäst, att höjningarna av produktpriserna fick slå igenom i livsmedelspriserna. Subventioner innebär ju prisstöd med skattemedel, alltså att jordbrukarna med högre skatter får vara med om att betala de högre priser, som de enligt avtalet skall få för sina produkter. Å andra sidan är jordbrukarna inte utan förståelse för att en ny höjning av livsmedelspriserna kommer att kännas i hem, där det är många munnar att mätta och där inkomsten är liten. Emellertid är det ekonomiskt sundare, att en vara betalas med det pris den kostar än att staten skall gripa in och betala en del av priset åt konsumenten. Staten är ju både konsumenterna och producenterna tillsammans, och man har all anledning att fråga, om det verkligen är klokt att tillgripa s. k. subventioner.

Vårsådden står för dörren, och jordbrukarna vill givetvis ha klart besked om hur det går med prisöverenskommelsen. Sedan enighet nu nåtts i de förberedande instanserna, har regeringen ingen anledning att dröja med sitt beslut. Det fattas kanske vid konseljen i morgon?

"OHEDERLIGT"

"Kalvspejare" sätter vår kollega Sydhalland vilken som bekant utgives i Halmstad, i en rubrik över en artikel berörande jordbrukarnas förtroendemän slaktgodemännen. Det är att märka, att det nedsättande ordet icke står inom citationstecken. I artikeln förekommer också ordet "grisspionerna".

Västra Sveriges Slakteriförenings distriktsstämma i Kungsbacka antog för några dagar sedan en protest mot "vissa tidningars skriverier i fråga om slaktgodemännen". De organiserade jordbrukarna känner ingen olägenhet av systemet hette det. Och man ansåg det ohederligt, att vissa tidningsskribenter m. fl. använder ordet "grisspioner" och dylikt om hederliga, solidariska och ärliga jordbrukare.

Det förvånar icke att våra lantbrukare reagerar mot dylika skriverier, vilka måste betecknas som i högsta grad orättvisa.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland och västkusten: svag, växlande vind, något tilltagande, uppehållsväder men mulnande västerifrån, i huvudsak oförändrad temperatur.

Allt vad damerna behöva i
Garn och Trikå
finnes hos
AXEL BROMS
Telefon 65.

Ängelholm vann över Laholm i bridge.

I går utkämpades på Stadshotellet i Laholm en klubbmatch i bridge mellan Laholms och Ängelholms Bridgeklubbar. I tävlingen deltog från varje förening fyra fyramannalag och resultatet blev att Ängelholm vann tre av matcherna medan Laholm endast vann en. Laholms segrande lag hade nr tre och bestod av fruarna Fries och Hanson samt hrr Jannerdal och Harry Svensson. Laholms första och fjärde lag förlorade med 1—3 medan vårt andra lag åkte på den verkliga skrällen och förlorade stort med 0—4. Ängelholm erövrade därigenom det mellan de båda klubbarna uppsatta vandringspriset för alltid.

Konkurs.

Bagaremästare Folke Villiam Thell i Trönninge med firma Trönninge bageri, Folke Thell, har på grund av en denna dag ingiven ansökning försatts i konkurs vid Hallands södra domsagas häradsrätt.

Vallbergadistriktet

av Halmstads mejeriförening hade i går möte i Vallberga mejeris lokal för utseende av fullmäktige. Valda blev Algot Jönsson, Vrångarp, Gösta Göransson, Västergård, Verner Esbjörnsson, Trulstorp, Viktor Augustsson, Alstorp, Karl Johansson, Vallberga, Gustav Andersson, Vårestorp, Gotthard Pålsson, Ränneslöv, Bertil Nilsson, Veka, Sven Nilsson, Edenberga gård, Viktor Augustsson, Ysby, Karl H. Johansson, Alstorp, Ernst Bengtsson, Vårestorp, Gotthard Larsson, Ränneslöv, Erik Johansson, Mellby, Gösta Göransson, Rostorp, Rune Hansson, Skummeslöv, Nils Adolf Bengtsson, Ränneslöv, O. Algren, Fredrikstorp, Store Larsson, Kövlinge, och Alf Svensson, Edenberga.

Till suppleanter utsågs Gustaf Jönsson, Nya Skottorp, Theodor Augustsson, Ysby, Hugo Pålsson, Mellby, Gunnar Johansson, Alstorp, Otto Johansson, Vallberga, Artur Svensson, Vårestorp, Bertil Andersson, Mariehill, Stig Johansson, Veka, Åke Gottfridsson, Brödåkra, Arvid Andersson, Alstorp, Karl Larsson, Ränneslöv, Bernhad Magnusson, Mellby, Gunnar Falk, Veka, O. Jönsson, Lögnäs, Bernhard Persson, Ränneslöv, John Olsson, Brohuset, Arvid Larsson, Lögnäs äng, Arthur Erlén, Edenberga, Torsten Larsson, Ysby, och Alfons Olsson, Klägstorp.

Risk för förgiftning vid betning.

Kvicksilverhaltiga betningsmedel är mycket giftiga, vilket jordbrukets skyddspropaganda framhåller i samband med att vårbruket börjar. Ett flertal förgiftningsfall har inträffat, flera med dödlig utgång. Följande är typiskt:

En jordbruksarbetare, som sysslat med sädesbetning, kom under läkarbehandling, därför att han hade brännskador på vänstra handen. Utredningen visade, att den sjuke varit sysselsatt med betning under fyra dagar och att skadorna börjat uppträda tredje dagen. Det kvicksilverhaltiga betningsmedlet var orsak till skadan. Mannen var sjuk i 18 dagar.

Yrkesinspektionens chefsmyndigheter har utfärdat anvisningar angående åtgärder till förebyggande av kvicksilverförgiftningar vid betning av utsäde. Dessa anvisningar, som erhålles av vederbörande yrkesinspektör, är arbetsgivaren skyldig att iakttaga. Likaså finnes föreskrifter i giftstadgan om märkning av säckar, som innehåller betat utsäde och att tomsäckar, som använts för betat utsäde icke får användas för annat ändamål. Föreskrifterna i giftstadgan bör för undvikande av påföljd noggrannt följas.

Sockersjuka luras av kvackare.

Den internationella läkarvetenskapen bedriver ett intensivt forskningsarbete för att nå ytterligare steg på vägen mot bekämpandet av sockersjukan. Insulinets upptäckt var en revolution, som sporrade till nya ansträngningar. Man har ännu icke nått slutmålet, men en estnisk apotekardotter i Stockholm annonserar läkemedel, som enligt hennes uppgift "har egenskapen att påverka och läka bukspottkörteln". Hon försäkrar också att "patienten brukar i regel bli fullständigt frisk inom ett år".

Statens farmaceutiska laboratorium, som haft de "märkliga läkemedlen" till granskning, förklarar emellertid, att den ej kunnat finna någon verkan mot sockersjuka. Läkemedlen består huvudsakligen av vattenutdrag ur växtdelar. En av vårt lands erkänt främsta på sockersjukans område förklarar också "medicinen" vara skoj. Trots att kvinnan fått besked om att hennes s. k. medicin är värdelös för botande av sockersjuka fortsätter hon sin verksamhet. Att den är lönande kan man förstå, när hon begär 30 kr. pr månad (!) för kuren.

Lastbilstrafiken i Halland.

Biltrafiknämnden konstaterar, att rikets lastbilar under januari kört in frakter om drygt 20 milj. eller c:a 1/2 milj. mera än samma tid i fjol. Ifråga om 391 lastbilar i Hallands län redovisas inkörningar enligt tim- och 301,000 kr. vid körningar enligt kilometertaxa. I medeltal pr bil blev det en fraktinkomst här av 1,132 kr. mot 1,246 kr. i genomsnitt för riket.

Trädgårdskonsulenterna samlas.

Lantbruksstyrelsen planerar överläggningar med hushållningssällskapens trädgårdskonsulenter rörande konsulenternas nuv. och framtida verksamhet. Hos Hallands läns hushållningssällskap förfrågar sig nu ämbetsverket, om möjlighet finnes att för dessa överläggningar upplåta sällskapets lokaler å Rossared den 14—16 juni.

Nykterhetsarbetet.

Länsnykterhetsnämnden i Hallands län tillstyrker att följande nykterhetsnämnder för året bevilja statsunderstöd sålunda: Laholm 300, Eldsberga 150, Knäred 100, Ränneslöv 75, Veinge 150, Växtorp 40. Sammanlagt tillstyrkes 7,295 kr. mot i fjol 5,591 kr.

Hallands distrikt av SLKF

håller, som framgått av annons, årsstämma å Stadshotellet i Kungsbacka på måndag fm. Utom stadgeenliga ärenden förekommer föredrag av hemkonsulent Elsa Lindström, Halmstad. Även medlemmar i BF och SLU hälsas välkomna.

På BIO

Hishults Biograf

presenterar i kväll "Livet i Finnskogarna". Carl Jularbo medverkar själv och hans berömda dragspelsvals har också gett namn åt filmen. Där förekommer djärva forsfärder, en finnpojke hämnas en liden oförrätt, han kommer i klammeri med rättvisan och kastar sig i forsen för att han inte fick dansa med lärarinnan. Det är möjligt att det går till så i finnskogarna. Man förstår att filmen innehåller en mängd mustiga och kraftfyllda scener på samma gång den är vacker fotografiskt sett.

På lördag ger bion en kapplöpningsfilm i färg, benämnd "Smoky." En strålande vacker hästfilm av hög kvalité. Inspelningen är gjord i äkta vildmarksnatur och er bjuder vackra scenerier.

Familjenytt

Studiobild.
KONFIRMANDER
erhålla rabatt.
ÖWALL FOTO.
Tel. 650 Laholm.

FÖDELSEDAGAR:

90 år

fyller i morgon f. lantbrukaren Nils Ahlgren, Öringe. Han är född i Öringe och efter anställning på olika gårdar övertog han i yngre år ett litet jordbruk efter sina föräldrar och intresserad och duktig, som han varit, skötte han stället på ett mönstergillt sätt. Han har även varit livligt intresserad av biodling. Trots sina år är han alltjämt vid god vigör och sitt gamla, goda humör har han fortfarande kvar.

70 år

fyller i dag lantbrukaren Henning Johansson, Allared, Veinge.

Han är född i Allared och inköpte för snart 40 år sedan det lantbruk, som han alltjämt innehar och fortfarande sköter på ett utmärkt sätt. Han är en duktig jordbrukare och har alltid hyst ett levande intresse för jordbrukarnas ekonomiska och politiska sammanslutningar. Han har sålunda varit styrelseledamot i BF-avdelningen och nedlagt ett stort arbete för RLF.

Personligen en sympatisk och mycket hjälpsam man har han förvärvat sig allmän aktning och en stor vänkrets kommer säkert att bringa sin hyllning på högtidsdagen.

65 år

fyller i dag f. överbanmästare J. F. Sahlström, Bästad.

50 år

fyller på fredag lantbr. Oskar E. Karlsson, Högalt, Hishult. Han är född i Hishult och bosatte sig i Högalt för några år sedan. Han är ledamot i bl. a. kommunalfullmäktige o. kyrkofullmäktige och kommunalnämnden.

Tidigare har Karlsson innehaft konditori i Ystad och senare varit försäkringsinspektör. Sedan några år driver han med god framgång en cementfabrik.

HYLLNINGAR:

— På sin sextioårsdag den 9 dennes blev byggmästaren Joel Larsson, Språxhult, föremål för hjärtliga hyllningar av släkt och vänner. Jubilaren uppvaktades med presenter bestående av blommor, bakverk, konfanter, bordslampa samt telegram. Från Ekeryds baptistförsamling, vilken L. tillhört under 40 års tid, överlämnade pastor Fristedt en blomgrupp.

Herr Larsson har under årens lopp haft anställning även i Hässleholm och Tyringe. Inom Hinneryds kommun, och särskilt i Vivljunga, har han utfört ett omfattande arbete med nybyggnader o. s. v.

Han äger även en vacker gård i Språxhult. Jubilaren är en mycket duktig yrkesman och i det alldagliga livet gladlynt och tillmötesgående.

BRÖLLOP:

— I Ysby kyrka vigdes på onsdagen konditor Henry Andersson, Ränneslöv, och fröken Inga Andersson, Hov, Ysby, dotter till framlidne lantbrukaren Valdemar Andersson, Ysby, och hans efterlämnade maka. Vigseln förrättades av pastor C. Persson. Efter vigseln var middag anordnad för ett 100-tal gäster i bygdegården, varvid brudparet blev föremål för hjärtliga hyllningar.

DÖDSFALL:

Anna Romare. I sitt hem i Torekov avled i går fru Anna Romare, maka till f. lotsförmannen Georg Romare.

Den bortgångna var född 1884 i Eldsberga och ingick äktenskap år 1905 med dåvarande tjänstemannen på Hallands Väderö, Georg Romare. Redan nästa år flyttade makarna till Torekov. Hon sörjes närmast av maken, två söner och tre döttrar samt barnbarn.

Tjärby

Halmstads mejeriförenings sjunde distrikt

höll i går möte i Daggarps skola i Tjärby för utseende av fullmäktige. Valda blev Hjalmar Viebke, Tjärby, Ragnar Christoffersson, Kärrgård, Eric Larsson, Tjärby, Valfrid Salander, Genevad, och Yngve Jönsson, Kristineberg. Till suppleanter omvaldes Valdemar Persson, Tjärby

Landsortens inflytande avtar genom flykten till storstaden

Varför skall folkförskjutningen från landsbygden till storstäderna verka så, att städernas representation ökas medan landsortens minskas i samma grad? frågade hr Pettersson i Dahl (bf) då han i andra kammaren slogs för sin motion i denna fråga.

Riksdagsman Anders Pettersson i Dahl.

Ifråga om mandatfördelningen mellan valkretsarna hade hr Gustafsson i Guntorp och Hedlund i Rådom (bf) motionerat att endast svenska medborgare skall räknas med i den folkmängd, som ligger till grund för mandatfördelningen på olika valkretsar vid val till riksdagen. Hr Pettersson i Dahl (bf) hade motionerat att ingen valkrets skall välja färre än fem riksdagsmän vare sig till första eller andra kammaren, utom Gotlands läns valkrets, vilken liksom hittills bör utse tre andrakammarledamöter.

Båda dessa motioner hade tidigare avslagits i första kammaren och även andra kammaren fattade samma beslut, dock först efter debatt.

Hr Hedlund i Rådom (bf) tog upp debatten om utlänningars roll för mandatfördelningen. Han betvivlade att utskottet har rätt i att det är tekniskt omöjligt att hinna med en ändring till årets val. Utskottet har tagit för lätt på hela saken. Tal. yrkade utredning av frågan.

Hr Spångberg (s) fann det skäligt att ta hänsyn till de kyrkobokförda utlänningarna lika väl som till barn och andra utan rösträtt. Utskottet hade förvissat sig om att det inte är tekniskt möjligt att ändra något i år.

Hr Yngve Larsson (fp) förklarade att det skulle bli ett jättearbete för stora församlingar att plocka ut antalet utlänningar. Det finns inte skäl att pålägga myndigheterna detta extrarabete.

Hr Kyling (h) ansåg att det det inte vore rättvist om antalet utlänningar finge avgöra om ett mandat skulle föras från landet till en storstad. Men ändringen går inte att genomföra till hösten.

Hr Pettersson i Dahl (bf) erinrade om att folkförskjutningen till storstäderna medför att dessas representation ökas, medan landsortens minskas i motsvarande grad. Det kan icke vara någon rättvisa i detta. Det skulle vara en gåvo av rättvisa om ytterområdena i landet fick litet mer att säga till om i förhållande till de stora städerna. Bifall till reservationen.

Hr Yngve Larsson (fp) fann det otänkbart att riksdagen nu skulle frångå en princip som så länge varit grundläggande för det politiska livet här i landet. Att räkna efter areal m. m. som herr Pettersson vill är att ställa omänskliga fordringar på k. m:t.

Hr Norén (s) kunde inte finna att man rättvist kan ordna en representation annat än på basis av folkmängden.

Kall dusch åt full vpl vid F 14 var lämplig behandling

STOCKHOLM den 14. (TT)

En kalldusch över en av spritförtäring medvetslös kan i och för sig inte skada, konstaterar medicinalstyrelsen i yttrande till MO i anledning av tidningsartiklarna och behandlingen vid Hallands flygflottilj av en berusad värnpliktig.

I fall visshet råder om att medvetslösheten är förorsakad av spritförtäring — vilket i detta fall syns ha varit förhållandet — torde, säger styrelsen, kort behandling med kall dusch inte kunna anses olämplig ur medicinsk synpunkt, om duschen appliceras på rätt sätt och anordningar är vidtagna för att den behandlade efter avkylningen genom duschen snart återfår kroppsvärme. Båda dessa betingelser synes ha varit tillgodosedda i detta fall.

Ersättning för brandkårens utryckningar

Under debatt i Tjärby kommunalfullmäktige.

Kommunalfullmäktige i Tjärby sammanträdde i går under ordföranderskap av folkskollärare G. Hedman.

Till ledamöter av valnämnden valdes Gottfrid Johansson (suppl. Viktor Karlsson), Karl S. Johansson (Anders Andersson), Ernst Johansson, (Ivar Larsson) och Evald Lundgren (Eric Larsson). Skogsaccisen bestämdes till 1.75. Kommunalborgen för tertiärlån beviljades tegelbruksarbetaren Henrik Persson.

En anhållan från tegelbruksarbetaren B. Leandersson om inköp av tomt å kommunens tomtjord Elestorp 7[21] beviljades och område fastställdes som först skulle försäljas samt beslöts hemställa om dess inlemmande i det byggnadsplanerade området i Genevad. Vidare fastställdes tomtpriset till 1 kr. kvadratmeter samt bordlades frågan om tomtägares skyldighet att deltaga i kostnaderna för huvudavlopp för byggnadsområdet.

Det beslöts att tills annorlunda bestämts ur kommunens kassa ersätta resekostnaderna för ledamöter i fullmäktige med lång färdväg till och från sammanträdena.

På kommunalnämndens förslag bifölls en framställning från bostadsanskaffningsnämnden om ett anslag av 500 kronor för anlitande av byggnadskontrollant. På nämndens förslag beslöts ett arvode till pensionsnämndens ordförande på 250 kronor samt till ledamöterna av 10 kr.

Fullmäktige beslöt enhälligt att utan eget uttalande överlåta till regeringsrätten att avgöra det överklagade ärendet om val av kommunalnämnd. På revisorernas förslag beviljades ansvarsfrihet för samtliga styrelser och nämnder förutom beträffande vissa av barnavårdsnämnden icke sökta barnavårdsbidrag.

Beträffande vissa ersättningar för brandkårsutryckningar uppstod en långvarig diskussion rörande ansvaret för detta ärendes handläggning. Fullmäktige beslöt att bevilja brandstyrelsen ansvarsfrihet för det gångna året.

Ängar, Torsten Alfort, Tjärby, John Henriksson, Daggarp, Ingemar Andersson, Tjärby, och Gösta Hellsten, Elestorp.

SLU

Trevligt SLU-möte i Knäred.

— Vi SLU-ungdomar måste vara på vår vakt mot den alltmer hotande kommunismen, och slå vakt av våra intressen på ett mera intensifierat sätt än tidigare, påpekade Börje Svensson, Putsered, i ett kort anförande, när han i egenskap av mötesordf. på lördagskvällen öppnade Knäreds avdelnings ordinarie månadsmöte i Bygdegården. Som inledningssång sjöngs unisont "Hör hur västanvinden susar".

Till försäljare av morsdagspublikationen "Mors Hyllning" valdes Kjell Svensson, Putsered, ledare, Sylvia Josefsson, Svenshult, Eva Hjalmarsson, Tommared, Helny Cronqvist, Käphult, Kjell Gunnarsson, Timmerhult, Britt Svensson, Lagered, Arne Hansson, Björkered, Henry Johansson, Putsered, Aina Carlsson, Erlandsbygget, Anna-Maj Carlsson, Trälshult, Hasse Wernersson, Körsveka, Ake Hartman, Norrlida, Josef Johansson, Baggabygget och Göte Nilsson, Grevabygget.

Till valledare vid höstens val utsågs Vigo Wiktorsson, Egernahult och Harald Ferdinandsson, Erlandsbygget, och till valombud utsågs Arne Carlsson, Trälshult, Karl Nilsson, Körsveka, Sidolf Persson, Blankered, Ake Cronqvist, Käphult, Alf Nilsson, Svenshult, Börje Svensson, Putsered och Arvid Andersson, Knäred.

David Ferdinandsson, Erlandsbygget, utsågs till ordf. vid nästa möte. Adjs ordf., Hilding Nilsson, Gunnarsbygget, meddelade, att även i år kommer ungdomsutbyte att äga rum med de nordiska länderna samt Frankrike. Intresserade kunde hänvända sig till honom för närmare upplysningar.

Förhandlingarna avslutades med att "Vintern rasat ut", sjöngs unisont, varefter följde samkväm, under vilket ett par käcka SLU-flickor sjöngo såväl duett- som solosång, o. Arvid Andersson, Knäred, läste några trevliga Cello-historier, och alltsammans uppskattades livligt. I samband med mötet var en tävling i referatskrivning anordnad, vilken samlat fem deltagare.

Predikoturer

Folket hus, Hishult: Fredag kl. 8 sångoch musikgudstjänst av Frälsningsarmén.

Kornhult: Predikan hos Perssons torsdag kl. 7 av Servin Håkansson.

Såtiden för spånadslin i södra Halland snart inne

GODA RÅD FÖR LINODLARNA.

Av disponent Lars Ekberg, Laholm.

Linodlingen är en utomordentligt betydelsefull faktor inom södra Hallands jordbruk, detta inte minst beroende på att vi har linverket i Laholm. Men för att få fram bra lin, måste allt göras både rätt och bra, inte minst sådden och jordbearbetningen. Och om detta ger disponent Lars Ekberg vid linverket i Laholm här nedan Laholms Tidnings läsare en del goda synpunkter.

Tidpunkten för sådden av spånadslin börjar nu närma sig, varför jag vill försöka angiva några synpunkter till vägledning vid odlingen. Dessa synpunkter äro baserade på erfarenheter, som vunnits vid Linberedningsverket i Laholm under de gångna årens odlingar samt erfarenheter från samarbetet med beredningsverk inom landet samt i Belgien, Holland och Danmark.

Först måste påpekas att på grund av vårt nordliga läge i förhållande till ovan angivna länder kan de klimatiska förutsättningarna ej bliva lika och kan alltså helt lika odlingsförfarande ej äga rum. Belgien och Holland ha en medeltemperatur vid sätiden, vilken normalt inträffar i slutet av mars och april månader av + 6,5 °C. medan vi i Halland endast komma upp till + 1,9 ° för mars och + 5,8 ° för april. Detta gör ju att sådden kan normalt påbörjas avsevärt tidigare i dessa länder än hos oss. Det visar sig däremot att vi vid den normala sätiden, slutet av april—början av maj, då hava minst samma höga medeltemp. Liknande jämförelse mellan dessa områdens normala nederbörd vid sätiden visar att Belgien och Holland ha en medelnederbörd under mars—april mån. av 45 mm. per mån., och vi här i Halland för april 50 mm. och maj 52 mm.

Disponent
LARS EKBERG, Laholm.

Jordmån.

Vid igångsättandet av linodlingen i stordrift år 1940 lades här tyngdpunkten något för mycket på de lättare jordarna vilket resulterat i att en del odlare sått linet på för magra eller höga torra jordar. Detta har gjort att under år med ringa nederbörd avkastningen från dessa jordar blivit allt för ringa och linets kvalitet även av sämre beskaffenhet. Som spånadslinjord har mullrik lättlera och god sandblandad mulljord i god kultur visat sig vara att föredraga. Styva lerjordar, mossjordar, mullfattiga sandjordar och högliggande torra jordar äro icke lämpliga. De bättre jordarna giva i allmänhet ett avsevärt högre utbyte och bättre kvalitet å linet samtidigt som odlaren tager en försäkring mot katastrofmisslyckande å de lättare jordarna om alltför stark torka skulle inträffa.

Växtplats.

Ju längre tid och i ju större omfattning en växt odlas i ett land ju större försiktighet måste iakttagas mot de skadeinsekter som alltid bruka uppkomma. I detta hänseende såväl som betydelsen för linets växtbetingelser i övrigt spelar valet av växtplats en ej oväsentlig roll. Linets värsta fiende är emellertid ej någon skadeinsekt eller sjukdom utan ogräset och därför måste huvudvikten vid valet av växtplats vara att jorden är om inte helt så i mesta möjliga mån fri från ogräs. De lämpligaste förfrukterna hava visat sig vara vall (obs. ej klöverrik) strråsäd efter vall och potatis. Däremot måste bestämt avrådas från att använda rotfrukter och baljväxter som förfrukt och bör man aldrig så lin efter lin utan vänta minst 6 år till linet återkommer på samma plats.

Jordbearbetning.

Det fält som skall användas för linsådd måste alltid höstplöjas men får denna ej företagas allfför djupt. Linet föredrager en fast sådbädd och skall jorden vara så finfördelad som möjligt utan knutor i ytan. Vårbearbetningen måste inriktas på att med bibehållande av vårfuktigheten erhålla denna jämna och finfördelade sådbädd utan att bearbetningen företages för djupt, så att härigenom erhålles en likvärdigare groning och bästa betingelser för ett gott utbyte. Om möjligt bör vårbearbetningen företagas så tidigt och avslutas med en vältning att eventuellt ogräs hinner gro och kan borttagas med en lättharvning och åtföljande vältning före sådden.

Gödsling.

Gödseltillförseln är helt beroende av jordens näringsinnehåll och kultur samt linets plats i växtföljden. Linet är ju en utpräglad kvalitetspianta och inte endast kvantiteten utan även i hög grad kvaliteten påverkas av använd gödselmängd och sort och fordrar att jorden innehåller tillräcklig mängd näringsmedel. Stallgödsel och kalk få aldrig givas direkt till linet utan skall tillföras förfrukten.

Av konstgödselmedlen påverka kali och superfosfat förutom högre avkastning även: jämnare uppkomst, större motståndskraft mot linrost samt bättre strråstyrka och tidigare mognad. Under kriget rådde brist på dessa gödselmedel, men då de nu finnas i tillräcklig mängd bör odlaren även använda rikligare mängder än förut varit fallet. Normalt kan angivas 200—300 kg. 40 proc. kali och 200—400 kg. superfosfat per hektar. Kvävegödselmedlens användning beror helt på jordens näringstillstånd och böra givas med försiktighet för att undvika ligglin och sämre fiber, men får jorden helt naturligt ej lida brist på kväve. Någon normal giva kan ej angivas utan endast variationerna 0—150 på kväve. Någon normal giva kan ej angivas utan endast variationerna 0—150 kg. per hektar och bör givas i form av svavelsyrad ammoniak. Även gödselmedlens utspridningstid har betydelse och bör kali och superfosfat tillföras i mycket god tid före sådden, kvävet c:a en vecka före sådden.

Såtid.

Sätiden varierar år från år men linet bör säs så snart jorden är tjänlig. Normalt kunna vi här i Halland räkna med samma sätid som för sockerbetor och foderrotfrukter. Den mångenstädes utbredda tron att linet blir bäst vid sen sådd har visat sig vara felaktig. Visserligen kan ett extremt år med mycket onormal väderlek ge bättre resultat vid sen sådd men alla erfarenheter av storodling och försök i Sverige och de tre uppräknade länderna visa den tidiga sådens absoluta fördelar. Påpekas bör att den rikliga halmmängd som merendels erhålles vid sen sådd är i regel om inte värdelös så dock av så dålig kvalitet att den ej är värd beredning.

Linfältet skall vältas före och efter sådden för att erhålla en fastare sådbädd och jämnare uppkomst. Sådden bör alltid företagas med radsåningsmaskin och med ett radavstånd av c:a 10 cm., och myllningsdjupet får ej överstiga 2—3 cm. då en djupare sådd förorsakar mycket ojämn uppkomst och därmed ojämn kvalitet. Den tidiga sådden ger linet längre växtperiod med bättre fiberbildning och även större strråstyrka varigenom liggrisken motverkas i likhet med liggsädesbildningen för andra strå sädesgrödor och gäller detta i första hand de bättre linjordarna.

Senaste nytt:

RYSKA järnringen kring Wien hårdnar

ALLIERADE FARHAGOR FÖR KOMMUNISTKUPP.

WIEN i dag. (TT. fr. Reuter.)

Auktoritativa västmaktskretsar i Wien är oroliga för att de ryska myndigheterna genom sina senaste reserestriktioner för allierad militärpersonal försöker bana väg för en kommunistisk statskupp i Österrike. De hävdar, att ryssarna knyter till ringen kring Wien för att hindra allierade militärförflyttningar.

Fruktansvärd flygolycka i Irland - 30 dödades.

AMERIKANSKT PASSAGERARPLAN KOLLIDERADE MED HINDER VID LANDNINGEN.

SHANNON, Eire, i dag. (TT. fr. Reuter.)

En fruktansvärd flygolycka inträffade här tidigt på torsdagsmorgon, då Panamerican Airways plan Empress of the Sky på nedgående råkade kollidera med ett hinder, fattade eld och störtade på huvudlandningsbanan. Av de 31 ombordvarande — 21 passagerare och 10 mans besättning — överlevde endast 1.

Mässlingens isolering är nu upphävd

By i Härjedalen har varit insnöad.

ÖSTERSUND i dag. (TT).

Efter drygt en månads så gott som fullständig isolering från yttervärlden kunde invånarna i byn Mässlinjen i Härjedalen på onsdagen ånyo komma i kontakt med "civilisationen". Traktorplogen nådde då nämsig fram ett par mil genom meterhöga drivor. Någon direkt nöd hade inte rått inom byn, sedan det kraftiga snöfallet den 11 mars då man blev utan vägförbindelse. Flyget har ombesörjt posten och även vissa förnödenhetsvaror och några gånger har man kört proviant med hästar försedda med snöskor.

STALIN har inbjudits till Washington

WASHINGTON i dag. (TT från Reuter).

Stalin har telegramledes inbjudits att komma till Washington för att överlägga med president Truman.

20-ÅRS FLICKA HADE ANLAGT MORDBRAND FICK STRAFFARBETE.

LINKÖPING den 14. (TT.)

För mordbrand dömde Kinda o. Ydre häradsrätt på onsdagen en tjugoårig flicka Birgit Jern från Boda, Tjärstads socken, till två år och sex månaders straffarbete. Hon dömdes vidare att i skadestånd utge till brandstodsbolaget 47,100 kr. och till gårdens ägare 54,200 kr.

Flickan hade från en lantarbetare på gården tillgripit en plånbok med 380 kr. och för att avleda misstankarna anlade hon eld i ett klädskåp i dennes lägenhet. Hon gjorde emellertid sin moder uppmärksam på röklukten och elden släcktes snabbt. Flickan oroade sig dock fortfarande för att plånboksstölden skulle upptäckas och för att göra det hela mystiskt beslöt hon att antända även ladugården. Hon hade räknat med att man snart skulle kunna få bukt med elden också här, men elden spred sig med stor snabbhet, och hela ladugården brann ned.

RIKSDAG ÅRET OM

Både vår- och höstsession väntas.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Det torde finnas stora utsikter att en uppdelning av riksdagen på en vår- och en höstsession får majoritet i kamrarna, uppger DN. Trots talmanskonferensens avstyrkande räknar man därför i riksdagskretsar med att justitiemnistern tar upp denna del av kommittéförslaget i sin väntade proposition.

Talmanskonferensen anses på denna punkt knappast representativ för opinionen inom partierna, förklarar man.

Bensinrans för motorbåtarna blir minimal.

60 liter för minsta båten.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Trafikkommissionen har nu enl. St:- T. definitivt fastställt bensintilldelningen för motorbåtarna. De har nu bestämts att motorer under tre hästkrafter får nöja sig med 60 liter för säsongen. I övrigt blir ransonerna: mellan 3—4 hkr. 100 l., 5—9 hkr. 180 l., 10—14 hkr. 240 l., 15—24 hkr. 320 l. och 25 hkr. eller mer 400 l.

TVÅ KALMARBOR BORTA UNDER FISKETUR.

KALMAR den 14. (TT.)

Postiljon Stig Filip Andersson och inspektör Ernst Georg Lidholm, båda från Kalmar, har av allt att döma omkommit under en sportfisketur i Kalmarsund. De gav sig i väg på tisdagsförmiddagen men återvände ej på kvällen, och på onsdagsmorgonen påträffades deras vattenfyllda båt drivande i sundet. Inget spår av männen syntes. Flyg- och båtspaning pågick hela onsdagen utan resultat, båten är rank och ej avsedd att seglas. Båda männen är i 40-årsåldern och har hustru och barn, Andersson fem och Lidholm två, samtliga minderåriga.

Tjärby Mejeriförening

höll i går ord. stämma under ordförskap av lantbr. Hj. Viebke. Räkenskaperna godkändes. Till styrelseledamöter omvaldes B. Eric Larsson, Tjärby, och Valfrid Salander, Genevad, samt till styrelsesuppl. Waldemar Persson och Ingemar Andersson. Till revisorer återvaldes Karl Andersson och Gösta Hallsten med John Henriksson som suppl.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JONSSON. Tel. 150.

Varje dag något nytt

i kappor, dräkter och klänningar.

YNGVE OLSON, Markaryd.
Tel. 68.

I blickpunkten.

Reservation mot kategorisk neutralitetspolitik. Det spända världsläget har föranlett några reflexioner i Smålandsbygdens Tidning (bf), vilka är att betrakta som en reservation mot en kategorisk svensk neutralitetspolitik:

Om vi drogs in i en krigisk konflikt mellan öst- och västblocken och genom vår neutralitetspolitik hamnade på den östra sidan, så skulle vår frihet och vår kultur då förlorad även om vi kom på segrarsidan. Det har sagts att Finlands sak icke får skadas genom vårt utrikespolitiska ställningstagande. Alldeles riktigt, ty därigenom skulle även vi skada oss själva, men är läget detsamma efter den finsk-ryska paktens avslutande? Man kan också fråga sig om inte Finlands sak har skadats genom Sveriges kategoriska neutralitetsdeklaration.

Evcellensen Unden är ej hundraprocentsmannen som inger allmänt förtroende. Officiella deklarationer, som hos de stora folken i väster ställer vår kompromisälsta anslutning till demokratin i en tvivelaktig dager, kan medföra de största och ödesdigraste försvarspolitiska vådor för vårt land.

Kommentarerna ger sig själva. Se referat av Und:s gårdagstal på annat ställe i dagens tidning.

Inräknas Sverige i Sovjets erövringsplaner? Är 1938 utvecklade Hitlerdiktaturen en överväldigande aktivitet för att erövra världen och vinna villiga och ovilliga folk för den enda sanna socialismen, nationalsocialismen. Europa och världen står nu, tio år senare, inför en i mycket liknande situation. Nu är det en diktatur av annat slag som håller folken i spänning i ett högt spel om herraväldet i vår världsdel.

— Denna gång är det inte nationalsocialismen utan folkdemokratin som blivit det stora slagordet, skriver Lennart Vallstrand i Svenska Grov- och fabriksarbetareförbundets organ Förbundskamraten och fortsätter:

"Det är ett underligt ord och ett underligt begrepp — utom för kommunisterna. För alla som inte ser på tingen med ryskt färgade glasögon översätties det enklast med diktatur. Och där inte sådan kan införas med direkt stöd av ryska vapen läter det sig göras med hjälp av fjärrstyrda anhängare. Framgångarna har hittills varit obestridliga för den ryska imperialismen, som metodiskt lagt land efter land under sitt inflytande. Aptiten förefaller omättlig. På vår demokratiseringsväg genom Europa kommer vi väl så småningom också till Schweiz", yttrade en rysk general i somras. Det vore intressant att veta om också Sverige ligger inprickat på den marschrutten. Vad tror vära hemmabolsjeviker? Vad hoppas de? Brinner blodet hett av längtan efter en folkdemokrati av Stalins nåde? En valsamvetkun med kommunisterna i åtets valdrabbning skulle vara en belastning för den demokratiska arbetarrörelsen.

Klarare kan man väl inte uttrycka sin åsikt om kommunismen?

Hur konsumentens livsmedelsutgifter fördelar sig mellan producent och föräädling och distribution bör vara angeläget att visa i en saklig konsumentupplysning, påpekar agr. Paul Graby i en artikel i Politisk Tidskrift (SLU). Det är ju oftast en mycket betydande del, som går till föräädling och distribution. Kanske skulle man genom en saklig upplysning kunna skingra något av den mytbildning om oskäliga jordbrukarekrav, som nu så ofta förekommer kring livsmedelspriserna. Om konsumenten i överskådlig form meddelades kännedom om hur stor del av hans livsmedelsutgifter som verkligen går till jordbrukaren skulle möjligheterna att uppnå förståelse öka:

"För konsumenten är det emellertid minst lika viktigt att observera den del av livsmedelskostnaden som är beroende av jordbrukspriserna. Det förhållandet, att föräädlings- och distributionsmarginalen för många livsmedel är större än jordbrukarens andel, bör icke glömmas. Det ger oss anledning att vända blickarna mot livsmedelsindustrin och handeln för att se vilka möjligheter, som där finns till rationaliseringsvinster. Det är anmärkningsvärt att detta om saken inte diskuteras livligare. Faktum är ändå att mer än 40 % av kostnaderna för livsmedel, i vilka jordbruksprodukter ingår, är att betrakta som föräädlings- och distributionsmarginal".

Tyvärr är det alltför få, som vänner till detta förhållande.

Slaktgodemännen.

Till dem, som reagerat mot ovederhäftigheterna i debatten om slaktgodemännen hör John Jonsson, Rylanda, Håkantorp. Han har i Göteborgs-Posten (fp) skrivit en artikel i slaktgodemansfrågan, som vi tycker förtjänar att begrundas av lite var. Bl. a. säger han i denna artikel följande:

— Man läser i G.-P. och en del andra tidningar dagligen på Riksdagsavdelningen, på ledareplats, i artiklar var som helst, ja t. o. m. i korsordsgåtor och dylikt de mest indignerade angrepp på de nya slaktgodemännen, "läskdetektiverna", "grisspionerna" m. fl. sköna benämningar. Jag vill inte alls försvara denna regeringens nya giv i slaktfrågan, men jag tycker i alla fall att kritiken många gånger går något för långt. Jag är själv lantbrukare och jag får också besök av slaktgodemannen enligt lagens bestämmelser, men inte vill jag väl därför stämpla denne hygglige granne, som fått sig anförtrott uppdraget att kontrollera djurantalet, såsom "spion", "läskare" eller något ännu värre. Inte heller vill jag pästå att hans besök åsamkar mej så stora besvärligheter som en del skribenter vill göra gällande. Han sprider smitta pästås det. Varför skulle en granne vara smittofarlig bara när han kommer som slaktgodeman. Kommer han i ett annat ärende eller kommer en annan granne för att tala med en jordbrukare, så går han i 9 fall på 10 till ladugården, där man ju träffas för det mesta. Ingen tänker då på att köra ut grannen eller misstänka honom för att sprida smitta. Den som har någon smittosam sjukdom hemma går naturligtvis inte in i grannarnas ladugårdar och grannarna inte i hans. Sådana saker brukar vi jordbrukare känna till om vära närmaste grannar. Och det är en granne som vi skall ha till slaktgodeman, en betrodd HLF-are och föreningsbonde, då blir det inte så stor irritation.

Hr von Friesen tillade att om här icke sätts stopp för valutakontorets åtgärd så riskerar man allvarliga konsekvenser. Han vädjade till regeringen att uppmärksamt följa ärendet.

Sunnerbo häradsrätt.

En hemmason från Hulabäck i Markaryd har åtalats för att han i oktober förra året farit oversamt fram med en traktor med släpvagn på vägen från Markarydsidrottsplats ut på Hallarydsvägen, där han kolliderade med en personbil. Båda åkdonen skadades. Traktorföraren dömdes till 10 dagsböter à 3 kr.

Kommunisterna...

(Forts. från sid. 1.)

rige. Är det en svensk lapporörs — som leker för Andersson i Dunker i Jägen? Kanske är också för honom hela talet om försvar av demokratin icke annat än camouflage för att sätta demokratin ur funktion.

I fråga om kuppberedskapen yttrade tal., att kommunisterna är anhängare av varje förnuftig åtgärd som syftar till att säkerställa landet mot kupper.

Hr Edberg (bf) frågade hur hr Hagberg och de ledande kommunisterna skulle ställa sig vid en fientlig invasion i vårt land.

Hr Skoglund i Doverstorp (h): Hr Andersson i Dunker vill tydligen rikta uppmärksamheten på de faror som kan hota. Vi bör hålla honom räkning för detta. Svenska folket vet nog, att om vi får en kommunistisk regim, så är friheten borta.

Hr Hallén (s): Vid valen i Böhmen-Mähren 1946 fick kommunisterna 2,696,000 röster och icke kommunistiska partier 4,371,000 röster. Så pästår hr Hagberg och Gustav Johansson, att det var folkets majoritet som stod bakom kommunisterna. Nej, det var en typisk minoritetsdiktatur, som med polis och beväpnad arbetarmilis stängde socialdemokratiska partilokaler och skickade bort misshagliga tidningsmän från redaktionerna och tillsatte aktionsutskott, som utan dom och rannsakan fick focka lärare, professorer och vem som helst inom författningen.

Tänk, om vaktmästarna här i huset skulle avkrävas oss riksdagsmän lojalitetsförsäkringar, innan vi blev indäppta! Hr Hagberg är klok nog att säga att han inte tror på minoritetskupper i vårt land. Det påminner något om Togliattis försiktiga reträtt, sedan han märkt att vinden vänts i den italienska valrörelsen.

Hr Hagberg i Luleå (k): Jag har många gånger svarat på frågor som hr Edberg, att vi kommunister vill försvara Sveriges självständighet från alla håll.

Hr Hallén (s) frågade, vad det finns för något i hans uppgifter som inte är sant. Det är belysande, att hr Hagberg inte med ett ord tagit avstånd från de polismetoder, med vilka kommunisterna tog makten i den tjeckiska administrationen och i tidningarna.

Andersson i Dunker: *Det vore synnerligen önskvärt med en utvetydig förklaring från regeringen om att kuppberedskap finns. Kommer vi te en sådan förklaring så önsker jag, förklarade jag i mitt första anförande, att alla de som vill bevara demokratien skall inrätta sig för att stöda polisens och andra myndigheters åtgärder. Jag har inte på något sätt velat hota, underströk hr Andersson.*

Hr Skoglund i Doverstorp (h) undrade om hr Hagberg gillar de kommunistiska metoderna i Prag. Det räcker med att svara ja eller nej.

Hr Hagberg i Luleå (k): Jag gillar den politik som genomfördes i Prag i syfte att reorganisera regeringen med representanter för samtliga sex partierna

Hr Severin i Stockholm (s): *Hr Hagberg svarade inte på frågan S varför de operationer som jag räknade upp hövde genomföras, om alla var så ense. Kommunistiska partie's beväpnade män kastade ut vissa personer ur socialdemokraternas byggnad, och tillsammans med vissa partier utesluta socialdemokrater fick kommunistanhängarna majoritet.*

Hur kan hr Hallén påstående att parlamentsledamöterna i Prag avfordrats försäkringar om stöd åt regeringen stämma med det faktum, att 230 av 300 ledamöter stöder regeringen? Hur kan man alls karakterisera regeringsskiftet i Prag som en statskupp, frågade tal, som skildrade dragkampen inom den tjeckiska socialdemokratin och slutligen läste upp partiledaren Lauschmanns avvisande svar på det engelska arbetarpartiets protestskrivelse.

Valutadebatt:

Eisenhowers skrifter något annat än kaffe och sulläder

Man kan inte jämföra Eisenhowers memoarer med kaffe och sulläder, förklarade en interpellant i andra kammaren, sedan finansministern förklarat valutakontorets beslut att vägra hårdvaluta till köp av publiceringsrätt för memoarer och dylikt. Debatten som utspann sig blev ställvis ganska pakant.

Av det tjog förslag som stod på första kammarens lista godkändes 17 utan ett ords debatt. Det gällde bl. a. statlig kreditgarranti för lån åt dem som genomgått poliskola, fortsatt sexårsavtal med Tobaksmonopolet, förlängning av clearinglagen på ett år, enklare bestämmelser för val av ordinarie lärare i folkskolan rätt för bl. a. penningloftet att slippa avsätta medel i regleringsyfte, utredning om bästa sättet att fördela kostnaderna för övergångsanordningar vid korsning mellan järnväg och ägoväg samt språkrensning av kommittéernas logtexter. Vidare avslog kammaren motioner om ändrad skatt på seriebiljetter, om tullfrihet för baserna Butan och Propan, om rätt för skattskyldig att vid taxering få föra avdrag även i annan kommun än hemortskommunen, om skattefrihet för föräldrarnas eller anhörigas kostnader för barns studier vid högre läroanstalter, om rätt för länsstyrelserna att ensamma ta ställning till understödda brandordningar för städerna, om uppdrag åt försäkringsutredningen att utreda frågan om indexbundna kapital- och livförsäkringar samt om en mera intensiv trafikundervisning i olika läroanstalter.

Första kammaren avslog hr Perssons i Vinslöv (bf) motion om utredning i syfte att främja mera personliga val. Motionären ansåg att hans förslag skulle göra valdeltagandet livligare, men hr Karlsson i Vadstena (s) invände att motionen inte ansvisar några framkomliga vägar.

Hr Sten (s) påtalade att det meniga folket icke blivit företrätt i de svenska delegationer som skall deltaga i Augustanasyndoens 100-årsårsjubileum och i pionjärjubileet i America. Kammaren avslog de 56,000 resp. 165,000 kr som regeringen och statsutskottet förslagit till de båda jubilerna.

Andra kammaren ägnade en dryg timme åt att diskutera valutakontorets beslut att vägra hårdvaluta till köp av publiceringsrätt för memoarer o. dylt i ett svar på hr Hjalmarssons (h) och von Friesens (p) interpellation resp. enkla fråga refererade finansministern valutakontorets tillämpning, varav framgick att direktiven fått en annan innebörd än den avsedda, på grund av att en underordnad tjänsteman på kontoret råkat göra en mindre lyckad formulering. Det var inte meningen att skärpa fjolårets bestämmelser, enligt vilka valutatilldelning icke kan generellt påräknas för avtal om bl. a. författarrättigheter. Hr Wigforss poängterade att det inte finns något förbud mot att köpa publiceringsrätt till memoarer eller dylikt och att hårdvaluta kan beviljas härför i varje enskilt prövningsfall.

Hr Hjalmarsson opponerade sig mot att finansministern genom att skjuta fram bristfälliga formuleringar velat gå förbi viktiga principfrågor. I socialdemokratisk press jämför man den kritiserade åtgärden med importregleringen i övrigt, men interpellanten ville inte jämställa inköp av Eisenhowers memoarer med import av kaffe eller sulläder. Han efterlyste ett besked om kostnaderna och stämplade som förhatlig tanken att en myndighet skall bestämma vad vi får läsa. Även hr von Friesen konstaterade att finansministern icke svarat på frågan om vårt valutapolitiska läge verkligen motiverar en reglering på detta område.

Härpå svarade hr Wigforss att varken hr Hjalmarsson eller hr von Friesen klart krävt en helt fri import. Man bör visserligen vara så liberal som möjligt när det gäller importkontrollen, men kostnadssidan är i detta fall inte helt betydelselös.

Hr Ohlin anmärkte på att finansministern över huvud icke angivit några siffror i detta sammanhang. Den principiella sidan hår påtalats är orimlig ur kultursynpunkt, och om man försöker att här dra en gräns mellan tillåtet och otillåtet kommer man snubblande nära en censurpolitik.

100,000 kronor stals på order av kommunisterna

Uppseendeväckande erkännande av ung vaktmästare

Har kommunistiska partiets ledande män förmått vaktmästare på en stockholmsfirma att avvika från sin arbetsplats med 100,000 kronor, vilka skulle användas för kommunistisk verksamhet?

De uppgifterna står att läsa i en uppseendeväckande artikel i senaste numret av månadstidskriften Allt, som i en redaktionell kommentar till uppgifterna säger sig ha noga kontrollerat uppgifterna och därvid funnit att "namn, data, allt stämmer in i minsta detalj" och att sagesmannen inte en enda gång invecklat sig i tvetalan, trots att han fått redogöra för historiens detaljer med flera veckors mellanrum och utan tillgångar till några anteckningar.

Den unge vaktmästaren berättar, att han, sedan han en tid varit medlem av kommunistiska ungdomsförbundet, sammanfördes med en utländsk kommunist, vilken intresserade honom för att delta i den underjordiska verksamheten i Spanien. Pengarna för resan och därutöver till bidrag åt de spanska kommunisterna skulle anskaffas genom förskringring från den firma, där han var anställd. Då han tvekade fick han beskedet: "Är du kommunist gör du som vi säger."

Sedan har förklarat sig villig, utsägs han, efter rekommendation från medlemmar av verkställande utskottet, till medlem av "aktivitetsgruppen" i och för "utförande av speciellt uppdrag av ekonomisk natur". Partiet skulle officiellt inte ha med saken att göra, men kuppen fick "dess tysta gillande". När den bestämda dagen var inne utfördes kuppen också enligt planerna, och de stulna pengarna förvandlades till juveler, som vaktmästaren dolde i rännan på livrummen. Han greps av polisen på Bromma flygfält, som överförde honom till kriminalen. Vid förhören sökte han skydda sina partikamrater, men efter frigivandet insåg han hela vidden av det skedda, varför han beslöt offentliggöra alla detaljer om hur han utnyttjats. "Allt" säger i sina kommentarer, att han uppenbarligen varit ett offer för "andra, brottsligare krafter", vilka är av den art att de "hotar vårt samhälles bestånd".

Enligt vad PRK erfarit kommer uppgifterna i Allt att läggas till grund för en interpellation i riksdagen. Polisen känner till artikeln, men vill på sakens nuvarande ståndpunkt ej yttra sig om dess sanningshalt.

KVINNORNA KRING MAUPASSANT OCH BEL AMI.

Guy de Maupassants roman "Bel Ami", som för några år sedan filmades med Willy Forst i huvudrollen, har nu fått en engeisk version "Bel Amis kärleksaffärer". Huvudrollen, den hänsynslöse hjärtekrossaren Bel Ami, spelas av George Sanders, vars egenartade charm gör honom till en idealisk 80-tals vivör. Här ses en bild från filmen.

Frivilliga försvaret

Tjärby Hvo.

Övn. söndagen den 18/4 med samling enl. särskilda kallelser. Fullständig fältutrustning. Det gäller denna gång att **fullständigt tillintetgöra** Laholms hvo. Alla skall närvara.

Hvobef.

SOVJETS POLITIK BAKOM KULISSERNA IV.

Världsfreden i fara

— Av VIKTOR KRAVCHENKO —

SOVJETS PROPAGANDA är inte alltid riktad mot samma mål; det kommer an på den internationella situationen och Politburos taktiska strategiska avsikter. Före världskriget riktades propagandan mot kapitalismen i allmänhet, och nazismen framhävdes som uttryck för en kapitalistiskts största militära kapacitet. Efter den tysk-ryska vänskapspakten försvann nazisthatet långsamt från programmet, och Amerika, England och Frankrike kom i stället i mälltinjen. Då och då fick till och med nazismen en vänlig uppmärksamhet från Kreml.

När så Hitler angrep Sovjetunionen, blev samma välvilliga uppmärksamhet i stället vänd mot Amerika och England, medan nazisympatierna naturligtvis lades på is. Man fann till och med vissa drag i de västliga demokratierna, som tilltalade sovjetledarna och fick dem att gå på friartur västerut. Detta ytligt sett så lyckliga vänskapsförhållande avbröts dock — som bekant — vid krigets slut med en skilsmässokandal av stora dimensioner, vilka fortfarande har genklang i världspressen.

DET POLITISKA DUBBELSPELET

Under själva kriget försiggick hela tiden ett politiskt dubbelspel; inte en enda dag upphörde den anti-amerikanska och anti-engelska propagandan. Det har jag personligen varit vittne till genom mina erfarenheter från en framskjuten post inom sovjetorganisationen. Från partiets olika avdelningar och instanser fortsatte man med att proklamera sovjetbatet mot dessa länder, Sovjets framtida fiender.

Vilka avsikter, som ligger bakom sovjetregeringens diktatoriska påbud till mening man att sätta sig in i kommunismens teorier, kan tydligen utläsas i följande citat. Det stammar från "Partiets historia", som kom ut i en miljonupplaga inte blott i Ryssland utan också i utlandet:

"Studiet av det bolsjevistisk-kommunistiska partiets historia stärker en i tron på att Lenins och Stalins stora insats till slut kommer att krönas med seger — kommunismens seger över hela världen".

Kan det sägas tydligare?

Vad beträffar Amerika, Sovjets förutvarande allierade, karakteriseras det nu med vändningar som dessa:

"Dollardiplomaten", "dollarexpansion!", "krigshysteriker!", reaktionärer!", "de, som överfaller andra suveräna nationer", samt "de, som kväver friheten och demokratien", o. s. v., o. s. v.

President Truman jämföres nu ofta med Hitler. Ryssarna roas också med olika karikatyrer av världssituationen, bl. a. har jag sett en karikatyr, där utrikesminister Marshall håller på att ersätta Frihetsgudinnans huvud med en platt dollar!

VÄRLDSFREDEN I FARA

Vem för denna kamp mot demokratien? Det ryska folket? Nej, det är sovjetledarna, som drar i trådarna! Det ryska folket förtjänar inte andra folks vrede och förakt, ty de har intet att säga i fråga om denna sak, lika litet som beträffande andra ting.

Jag skulle i ständighet kunna fortsätta med att nämna fakta, som belyser det sanna förhållandet i Sovjetunionen. Man försöker på alla sätt försvaga folkets sympati för demokratierna, och detta försiggår både genom press, radio och statsförslagen samt genom den utbredda föredragsverksamhet, som också dirigeras av sovjetregeringen.

Den påfallande krigsskräcken utsprides genom miljonupplagor av böcker, broschyrer och tidskrifter, och den inpräntas i befolkningen på de möten, som arbetarna med jämna mellanrum inkallas till. Hela dygnet runt är radion i gång på alla språk och sprider krigets baciller genom etern — skräcken och osäkerhetskänslan. Utlandets befolkningar skall sättas i oppositionsförhållande till sina regeringar, och världsfreden göras osäker för dem, som förtfarande tror på den.

Dimitrov i Bulgarien, Tito i Jugoslavien, Thorez i Frankrike, Gottwald i Tjeckoslovakien, Togliatti i Italien, Pauker i Rumänien, Rakosi i Ungern, Pick i Tyskland, återupprepar noggrant Kremls paroller. De uttalar inte sina egna åsikter som självständiga individer, de är språkrör för kommunismens filosofi och ger uttryck för dess hat mot omvärlden. Krigets oundvikligheet är en maxim, som ingen i Sovjetunionen törs opponera sig mot, eftersom var och en vet, att det kan kosta honom livet.

Vartill tjänar då detta komedispel i de Förenade Nationernas generalförsamling! Då hr Vyssjinsky offentligt uttrycker sin indignation och med tårar i ögonen appellerar till världens samvete, är det en lika trovärdig syn som att se en slaktare utgjuta tårar över det får, som han håller på att slakta! Låt vara, att hr Vyssjinsky endast är en marionettfigur i Politbyråns händer, och att han måste återge de ord, som Molotov dikterat honom till Stalins melodi — jag skulle dock vilja svara honom offentligt med ett ryskt ordspråk:

Man kan inte förebrå spegeln, att den visar en tjuvs ansikte! Och mer högtidligt med ett annat citat:

Som I sån, skolen I ock skörda.

FELAKTIGA UPPFATTNINGAR

Jag förstår mycket väl de röster, som nu höjes i vrede över förhållandet mellan Sovjet och U. S. A. Men vreden bör endast drabba regimen i Sovjet, icke folket. De två har intet gemensamt. Det yttrande, som man så ofta hör: Att ett folk har den regering, det förtjänar — har blivit ett förskräckt ordspråk i länder som dessa, då diktaturen förlamar varje initiativ från folkets sida. Låt oss finna nya ordspråk och aforismer, som motsvarar de tillstånd, som härskar i världen av i dag!

Nu får det ryska folket lida för regimens synder och brännmärkes med Kainsmärket — och detsamma gäller vasallsiaterna befolkningar. Men de övriga länderna bör tänka på att både ryssarna och Öst-Europas folk nyligen var med i frihetskampen, och att de fortfarande kämpar för demokratien mot Stalin, Tito, Dimitrov och de övriga kommunistledarna. De demokratiska västsiaterna behöver dem som vänner i framtiden, inte som fiender.

HUR BEKÄMPAS KOMMUNISMEN

Beträffande kommunismen i Västeuropa och Amerika tror jag inte, att man kan bekämpa den vare sig genom politiskt inskränkande eller genom någon form för övertalning. Den enda effektiva metoden är upplysning. Upplys folk om kommunismens metoder: de förbrytelser, som begås, de politiska, sociala och ekonomiska slavförhållandena. De beror på okunnighet — då dessa länder har kommunistpartier, som omfattar både arbetare, arbetsgivare och intellektuella. Är man på det klara med, att där ännu inte finns våldsherrelöme med villkorligt rättsväsen, hemlig polis, tortyr och tvångsförantalningar hos dess! Är man på det klara med, att man ännu har de förmåner, som lätt kan mistas —? Och tänker man sig in i det faktum, att överflödet av billig livsfilosofi, som odlas i film, litteratur och radio, kan betyda en fara för demokratien? Alltför mycket sex, mord, skräckromantik och banaliserande av livets ädla värden kan också dra ner ett folk. Måtte dessa fria folk kunna måta sig med en Lincolns personlighet och styrka!

Kan det tänkas, att Kremil och Politburo skulle ändra deras politik, upphöra med sina lögner, inte längre utsätta hotelser, inte skrämma och tvinga folk till saker, inte spionera och kontraspionera sina egna medborgare, alliera sig med Amerika och England — kan det tänkas! Och om icke — vad kommer då att ske? Antingen kommer Sovjet och dess vasallstater själva att lämna FN, eller också kommer man be dem att dra sig ut ur organisationen. Världen kommer då att stå delad i två zoner, och en sista uppgörelse emellan dem kommer att bli oundviklig — men största delen av ansvaret för denna olycka kommer att vila på Sovjetunionen.

Kanske kommer det att lyckas för Sovjet att erövra hela Europa; men det kommer endast att bli en förbigående seger. Dessa länders befolkningar kan inte leva utan frihet och självständighet, och sovjetregimen kommer att uppleva sitt eget fall — och dess ledare en ny Nürnberg-process. Förut med Ryssiats och Östeuropas frigörelse kommer det att bli en grundval för en varaktig världsfred.

Den fjärde och sista artikeln i serien "Sovjets politik bakom kulisserna" skildrar det dubbelspel, som man alltid måste räkna med att Sovjetregeringen spelar till och med vid de tillfällen, då den ytligt sett går in på demokratiens krav. Viktor A. Kravchenko förutser, att Sovjets politik inte kommer att förändras, att Sovjet på ett eller annat sätt kommer att lämna FN — och att en Nürnberg-dom en gång kommer att avgöra Sovjetledarnas öde.

Sport

Laholms Bollklubb.

Träning i kväll kl. 18,00. Samling vid skolan, gymnastikskor medtages. A- o. B-lagen har matcher söndag.

Kvinnliga avd. gymnastik i kväll kl. 8.

Laholms IF.

Fotbollspelarna tränar i kväll kl. 6. Samling vid idrottsplatsen.

TRULS JÖNSSON,

söder om landsvägen, besökte en vårmorgon en granne för att låna en harv och blev av denne bjuden på kaffe med dopp. Någon starkare vara tycktes grannen inte vara villig att bjuda på, utan kaffet dracks under diverse kallprat om väraarbete, väderleksutsikter och dylikt. Så yttrade värden på stället:

— Ja, nu ska då väl bli vår, för lärkorna e komna å stararna mä.

— Ja, nu är de bara göken, som låter vänta på sej, svarade Truls.

Det bliv gök.

MEST VÄLKLADD.

Den viktiga frågan vem som är USAS:s mest välklädde man i offentlig ställning har nu avgjorts.

Valet — förrättat av Amerikas kändaste herrmodeexperter — föll på ingen mindre än general Dwight Eisenhower.

I det betyg som "Ike" erhöll heter det bland annat att han har "ett fantastiskt vid utvecklat sinne för färger parat med en lika utsökt smak vad angår själva tyget".

Bostadsförbättringen.

Egnahemsstyrelsen har till regeringen gett in förslag till fördelning av bostadsförbättringsbidraget för innevarande budgetår. Styrelsen föreslår bemyndigande för egnahemsnämnden i Hallands län att lämna ut förbättringsbidrag med 370,000 kronor, nybyggnadslån med 223,000 kronor och förbättringslån med 120,000 kr.

Veinge IF.

Fotbollspelarna tränar i kväll kl. 18.

Dagens namn:
OLIVIA.

Solen går upp kl. 5,05 och ned kl. 19,21.

Morgondagens namn:
PATRIK.

Solen går upp kl. 5,02 och ned kl. 19.23.

DAGENS DIKT:

Kvällshimmel bär
färg utav mörker och ros.
Ensam jag är,
timmarna rinna sin kos.
Räknar jag år
räknar jag sår
räknar jag mörka bekymmer.
Ensam jag är,
kvällsmolnet bär
rosor på svart när det skymmer.

(BIRGER SJÖBERG.)

FOLKNYKTERHETENS DAG infaller i år den 6 maj. På ett mindre antal platser firas dagen, av lokala skäl, söndagen före eller söndagen efter den 6 maj. Men den stora uppmarschen sker Kristi Himmelsfärdsdag. Man räknar med 900 platser.

KRITPIPA ÄR GOTT.

En god, gammaldags kritpipa är bättre att röka än den bästa moderna träpipa, säger den danske humoristen Storm Pedersen.

Går man omkring i London, kan man finna kritpipor i gammal hederlig sailorstil för endast två shilling och sex pence. En sådan pipa är oändligt mycket bättre än de finaste sjöskumspipor som tillhandahålles i lyxbutikerna, trots dess låga pris. Men en sådan pipa skall stoppas med svart Skippertobak, som skall vara rullad i segelduk, doppad i gammal Jamaicarom och därefter ombunden med blecktråd. Helst bör tobaken också ha gjort turen runt Kap Horn på en gammal segelskuta, men det är förstås inte alltid så lätt att ordna. Men pipan skall stoppas försiktigt, tändas noga och rökas långsamt — det är inte ett fält gammalt gräs man bränner av, utan äkta tobak!

FORR I VÄRLDEN

var det vanligt i Finland vid läsförhöret att sådana ungdomar som kom med alltför skrala svar på prästens frågor fick krypa under det långa stugubordet och sitta "i skamvrån" där. En gång var det en lång drasut till bondpojke som helt enkelt inte visste någonting. Det fanns inte en enda av prästens frågor som han kunde besvara.

Under bordet alltså blev ordern.

Men pojken lydde inte, fastän även klockarn sökte bitröda med handkraft.

Då sågs en liten flik av borddukkanten vikas upp, en senig hand sträcktes ut och vinkade och en röst hördes där nerifrån:

— Kom hit du bara, här är också flickor!

OLIKA HUR DET BITER.

Ogifte torparen Anders infinner sig en dag hos likaledes ogifte prosten och anmäler att han fått en son. Prosten spörjer då Anders lite försmädligt om det är han själv som fått gossen.

— Nä,.. sa' Anders, det är ju förstås min hushållerska som fått pojken, men jag ska väl vara far åt honom.

— Jaså, är det hans hushållerska som fått honom, det var underligt, sa' prosten. Jag har också hushållerska men inte får hon någon son inte, tillade prosten i uppbyggande ton.

— Nä, nä, då hänner då, tyckte Anders, se då är väl inte alla det biter på!

— Hm, sa' prosten och skrev.

Guldbröllopsdikten bevisligen författad av Carl Ifvarsson.

Läroverkslärare Bror Jansson har funnit den nämnd i Ifvarssons papper; datum, årtal och andra uppgifter stämmer.

Laholms Tidning kunde i fördags publicera en guldbröllopsdikt, som var skriven av Carl Ifvarsson. Dikten återgavs med viss reservation av ursprunget. Om detta kan emellertid inte råda något tvivel, enligt vad Carl Ifvarssonforskaren läroverkslärare Bror Jansson meddelar. Dikten har nämligen omnämnts i en anteckning, som Carl Ifvarsson själv gjort och som finnes bevarad. Datum, årtal och namnuppgifter stämmer, och det får sålunda anses fastslaget att det är Ifvarsson som skrivit verserna. De har icke tidigare varit kända till sin ordalydelse, och det måste anses glädjande, att ett nytt bidrag till Carl Ifvarsson- forskningen sålunda kommit fram. Läroverkslärare Jansson efterlyser ytterligare papper om den gamle bondehövdingen. Sådana kan finnas bevarade av enskilda personer i södra Halland. Vi återger hr Janssons brev:

Laholms Tidning innehöll den 10 april 1948 en guldbröllopsdikt av Carl Ifvarsson. Det uppgives att Carl Ifvarsson skulle vara författare till dikten men att man inte var säker på detta. Därom heter det: "Tyvärr torde det nu vara för sent att anskaffa faktiska bevis på att verserna skriviits av Carl Ifvarsson". Bland den store bondehövdingens efterlämnade papper omnämnes dikten och det nämnda guldbröllopet. Det står sålunda i en anteckning, som Carl Ifvarsson gjort:

"I Hultabygget av Ränneslövs socken firade s. å. Nils Persson och hans hustru Catarina Bengtsdotter den 3 dis (3 dec. 1852) i kretsen av fem gifta barn, deras makar och 33 barnbarn samt åtskilliga andra släktingar och vänner guldbröllop.

Högtidligheten firades i synnerhet med Guds lov samt avsjungandet av psalmerna 339, 343, 347 samt följande för tillfället författade verser."

I Carl Ifvarssons anteckningar återges icke dikten, som han skrivit, utan den har kommit bort, men ingen tvekan kan råda om att det är fråga om den guldbröllopsdikt som Laholms Tidning publicerat. Carl Ifvarsson brukade ibland anlitas att tala vid högtidliga tillfällen, såsom bröllop och begravningar. Såsom guldbröllopsdikten visar sysslade han även någon gång med att skriva vers.

Om Laholms Tidnings läsare ytterligare har något material, som kan belysa Carl Ifvarssons liv och verksamhet, sänd det då till tidningens redaktion. Undertecknad skulle gärna vilja låna brev från Carl Ifvarsson, om någon äger sådana, samt är tacksam för uppgifter, som kan belysa den store bondehövdingens liv. Skriv i så fall till Laholms Tidning, som vidare befordrar det till undertecknad.

Bror Jansson.

SLU och JUF söker arbetsgivare till 20 unga fransmän. Som ett led i samarbetet mellan den franska ungdomsrörelsen inom jordbruket (CNJ) å ena sidan och SLU samt JUF å den andra kommer, som tidigare meddelats, att ordnas utbyte av lantbruksungdomar i sommar. Till Sverige anländer sålunda omkring den 15 maj ett 20-tal ungdomar från Frankrike. Det är meningen att de skall placeras ut på gårdar här. För den skull söker de två svenska organisationerna 20 lantbrukare, som är villiga att ta emot fransmän under tiden 15 maj—31 aug., ev. 15 sept.

För sitt arbete erhåller fransmännen avtalsenliga löner, d.v.s. villkoren är desamma som för det nordiska ungdomsutbytet i Arbetsmarknadsstyrelsens regi. Meningen är dessutom att utbytesdeltagarna skall behandlas som familjemedlemmar.

De som vill ta emot en fransman kan anmäla sig till SLU:s Förbundsexpedition, Regeringsgatan 50, Stockholm, eller till Jordbrukareungdomens Förbund, Tulegatan 29, Stockholm.

HAN KOM IN

på ett annonskontor samt bad att få lämna in en annons om en försvunnen katt — 250 kronor i hittelön.

— Det var ett väldigt stort belopp!

— Ja, det är min frus katt, och jag tog till så mycket för att glädja henne.

— Men i alla fall... det är mycket pengar att komma ut med.

— Ingen risk. Jag har dränkt katten

Den lycklige bondgossen.

Av N. P. ERLEN.

Farr manga eur tebaga dö va va liden paug,
Den gamla abeceitan geck tröjt udi minn haug;
Ve fjelen sto ain hane, som jore utt ain däng,
Männ va ja ite ente veli, sö feck ja litta däng.

Ain gang i markadsgöva ja feck ain fraugebog,
Männ pau den möna läsning ja allri blai rätt klog.
Ja läste å ja skrände, te husfarrhöred kamm,
Männ ändau tökte prästen, ad ja va mar än damm.

A prosten paite pau meg å fraugte "vad är det?"
"Min fars löna hua" sa ja å nästan grät.
"Härr lant ha du läst növer?", sa han, "Jo ta meg sai,
vi känne te "ske mätte", sa ja, vi pauga trai."

A närr ja geck å läste, sau feck ja stau mä skam,
Färr prästen ha sa te meg: "Du slepper ente fram."
"Jo fram ska ja", sau sa ja å rev meg i mett haur,
Männ prästen han va varre å ja feck gau tu aur.

Sinn kamm ja ud å tjäna, männ hössbännen va tvär,
Färr ja la selen bagfram pau hansa röa mär.
"Ja I skun genast faued söm I de vellen ha",
sa ja å vände selen, å sö va aliting bra.

Männ närr ja kamm te kjörkan, mä söndesklärna pau,
sö feck ja syn pau Pilla, sö mill pau me hunn sau.
Hunn dro sau milt pau mongen, å ja, ja smula mälj,
å snöd meg i minn näsdug mä kongens konterfäij.

Sinn geck ja hem te Pilla å ba amm ain dreck vann
å fraugte na, amm ente hunn töckte ja va grann.
Hunn blai i sitt anlete så rö söm bara blo,
männ att hun velle ha meg ja liavell farrsto.

Sinn träffas vi pau markad, där ga ja na ain reng
å nänna säkkergrisa i brev mäi läsning kreng.
A snart vi hälle bryllop i jemna fira da,
å allri i minn livsti ja hadde vatt sö gla.

Männ snart sö feck ja veda ad de blai stort farrskel,
Färr där blai andra visor å andra strängaspel.
Ain stua full å glötta — de va ed fasled ly,
å jästingen va stängamm ja hadde hovedhry.

Männ nu å ja sö gla, färr ja har minn hemmansdail
å vede, kor å havre å ro te bagemail.
Mett hrö ja allti eder farrudan mengsta krus,
å åtta styver növer därr ändö blar te snus.

*

"Den lyckliga bondgossen" har visan kallats i ett tryck från 1902, men det är ovisst om förf. själv satt denna rubrik. Visan har sjungits mycket i södra Halland, varifrån Erlén torde ha hämtat motivet till densamma. Trolligen har den skrivits omkring 1875.

Ett möte i april.

Av KALLE I DALEN.

Om man skulle vara riktigt noga, så var det faktiskt inget annat att anmärke på hos Nils i Röjåsen än att han var en smula vankelmodig, när det gällde flickor. Pojken såg bra ut, var snäll och gladlynt och skötte sitt lilla hemman ordentligt. Fruntimmer, som gärna sladdrar och pratar, när de får tillfälle, kunde inte leta upp något annat om Nils än att han inte borde vara så liknöjd, när det gällde kärlek. Och så hade naturligtvis ryktet, som inte gärna låter någon människa vara ifred, allra minst när det gäller någonting som är dåligt, med bränd beskäftighet tagit upp problemet Nils i Röjåsen och flickorna.

Att Nils hade två fästmör på en gång, det var ju alldeles på tok, sladdrades det. Och det värsta var, att det var sant också.

Nils tyckte verkligen om två flickor och ville inte släppa någon av dem.

I ett helt års tid hade han gått och sällskapat än med banvaktens Inga i Ryd och än med smedens Vera i Brogården. Och för varje dag som gick blev han allt vankelmodigare till sinnes. Inom sig själv var han fast besluten att gifta sig med en av dem, men vilken? De var ju så välsignat söta och rara bägge två jäntorna, och bestämt tyckte de om honom båda också. Men länge kunde det ju inte gå för sig att gå så där och smyga sig till ett möte, än med Inga och än med Vera. Vaktens Inga var onekligen sötast, men hon var som en kelen kattunge, som kunde stryka sig mot vem som helst kanske. Det var Nils en smula rädd för trots att han aldrig fått någon bekräftelse på den saken. Tänkte han på smedens Vera, fann han att hon var till och med vackrare än Inga, men på ett annat sätt. Hon var en stillsam och allvarlig flicka, och hennes ögon talade ett så trofast språk mot Nils, att han aldrig ett ögonblick behövde tvivla på att hon bara skulle vara hans egen tös om han så ville. Många gånger hade han fast beslutat sig för att låta sitt hjärta tala och inte se åt den andra mer, men Inga hade en rent förundrlig makt att hålla honom kvar. Det var en ordentlig tävlan de båda granna tösserna emellan om vem som skulle segra över Nils i Röjåsen, fast på olika metoder. Vera tyckte verkligen om honom på sitt stilla och allvarsamma sätt, men hon visade sig varken efterhängsen eller angelägen på något vis. Inga däremot försummade inget tillfälle att reta sin rival och hängde efter Nils på sitt tillgivna och kelna sätt i alla krokar och vrår. Och farlig var hon verkligen, den lilla näpna jäntungen, för Nils hjärtefrid. Sista gången han träffat henna hade hon till och med grätit en skvätt, den lilla sötnosen, och rent förbryllat Nils genom att fråga, när de skulle gifta sig. Annars måste hon ut och ta sig en plats nänstans, för hemma behövdes hon inte. Då hade Nils i Röjåsen funderat en lång stund, varvid Veras bild hela tiden stod för hans ögon, och sedan hade han sagt, tveksamt och allvarsamt:

— Om jag bara visste säkert, att du vore uppriktig och trogen.

Nils hade hört gluntkas om en pojke i byn, som hette Ivar, som gärna hängt efter Vaktens Inga ibland. Men lilla näpna Inga fick åter tårar i sina ostyriga ögon, klängde sig upp emot Nils och kysste honom smällt och fint på munnen, i det hon snyttade:

— Trogen, aldrig i livet skulle jag kunna bry mej om någon annan pojke än dej, Nils!

Då bleknade ånyo Veras bild bort och åter gick Nils i Röjåsen ifrån mötet med Inga fångad av hennes trollmakt...

*

Ej förän Nils i Röjåsen kom ända fram till smedjan i byn, dit han skulle fara för att få en plog lagad några dagar efter senaste mötet med banvaktens Inga, kom han ihåg att det var första april. Solen sken vårligt, vita moln sam uppe i den blå rymden och lärkorna drillade över stubbåkrarna. Inne ifrån smedjan klingade hammaren mot städet i starka sjungande slag. Det var Veras far, den kraftige smeden i Brogården, som stod för musiken där inne. Nils var vid ett särdeles gott humör i dag, och då Vera plötsligt kom ut på gården samtidigt som han stannade framför smedjan, kände han sig full av uppsluppen glädje.

— Goddag, Vera, ropade han i det han hastigt gömde sin hatt under kavajen. Du vill väl inte vara snäll och gå bort till grinden och hämta min hatt. Den blåste av mig där, och jag vågar inte släppa hästen.

Vera sprang bort till grinden så hennes kjol fladdrade i blåsten.

— April, april, ropade Nils med ett uppsluppet skratt och satte sin hatt på huvudet igen!

Flickan skrattade också och hötte åt honom med handen.

— Det där ska du få igen, Nils, sade hon och sprang in igen.

Hur Vera kom på idén, kan hon inte förklara, men efteråt tänkte hon som så, att det var väl slumpen eller ett lyckligt öde, som ledde henne.

Hon satte sig genast ner att författa en liten biljett av följande lydelse:

"Kom till den stora granen vid Sjöudden i kväll klockan nio och möt mej där.

Inga."

Så adresserade hon den till Nils i Röjåsen och sprang bort till postlådan vid byvägen, där postbudet skulle komma och hämta det senare på dagen. Vera log inte åt sitt lilla skämt, snarare kände hon en inre belätenhet över att Nils gärna kunde få stå där och vänta på hennes rival, banvaktens Inga. Det hade han gärna tid till, då han var så dum och inte kunde låta bli att ränna efter två flickor, tänkte hon...

Den stora jättegranen vid Sjöudden var den plats, där byns ungdom gärna brukade mötas, och Vera förmodade att även Inga och Nils brukade räkaas där. Och detta var ett aprilskämt, som passade hennes vankelmodige Nils, tyckte hon.

Själv blev Nils mäkta förvånad när han läst biljetten och undrade vad Vaktens Inga kunde vilja. När de skiljdes åt vid sista mötet, hade de bestämt att träffas igen på den gamla platsen, och detta var för det första inte förrän nästa kväll och för det andra inte Sjöudden alls. Men kanske kände sig Inga säkrare vid denna nya mötesplats, och så hade hon kanske förhinder nästa kväll.

Så funderade Nils och beslöt sig för att möta henne, som hon önskade.

*

Nils hade stått i skuggan av den stora granen vid Sjöudden och väntat både länge och väl, när han äntligen hörde att någon kom. Han skulle just stiga fram och möta henne, då han med ens kröp ihop med hjärtat häftigt dunkande i bröstet. På den lilla öppna platsen framför granen såg han i månljuset, inte Vaktens Inga ensam utan i sällskap med en yngling, och denne yngling var Ivar! Och innan han hann sansa sig såg han också hur Inga och Ivar slog armarna om varandra och kysstes med liksom en stor, brinnande boll i bröstet. När han så kom hem och närmare granskade den lilla biljetten, ansade han också vem som skrivit den...

Kvällen efter vid samma tid gick Nils i Röjåsen bort till smedens och lyckades få träffa Vera ensam.

— Var det du som skrev den där biljetten?, sade han rakt på sak.

— Ja, svarade Vera i det hon rodnade en smula och tillade trotsigt:

— Det var ju bara ett aprilskämt, förstås, men kanske du blev besviken för att du inte träffade henne — Inga — den gången.

Nils tog med vad han sett och sänkte huvudet.

— Nej, sade han dröjande, besviken blev jag inte, bara glad...

Vera såg frågande på honom.

— Glad?

— Ja, för att jag slapp träffa henne. Nils tog ett steg närmare flickan och lade armen varligt om hennes liv.

—Vera, sade han allvarsamt, jag vill aldrig träffa henne mer, förstår du. Jag vill ha dig, bara dig, om du vill bli min för alltid...

Aprilmånens blanka skiva sken milt över de båda älskandes kyssar, och Vera svarade ja så fort hon fick en smula andrum därtill.

— Förlåter du mitt lilla aprilskämt, Nils, viskade hon.

— Ja, svarade han, det slutade ju så lyckligt, så jag får väl förlåta dig den här gången. Om du inte gör om det förstås. ...

(Eftertryck förbjudes.)

Potatisbrännvinet försvinner inte.

Potatisbrännvinet kommer inte att försvinna att döma av ett betänkande angående den svenska spritfabrikationen och dess avsättningsförhållanden, som av 1946 års spritutredning avlämnats till finansministern. Med hänsyn till potatisbränningens stora betydelse för jordbruket i vissa potatisdistrikt anser sig utredningen nämligen ej kunna föreslå denna bränning till upphörande.

Dock föreslås upphävande av nuvarande regel om potatisspritens monopol på avsättning av en mot förtäringsspritens konsumtion svarande mängd sulfitsprit. I princip bör det bli fri konkurrens mellan potatissprit och sulfitsprit. Av hänsyn till beredskaps- och jordbruksekonomiska synpunkter förordas emellertid, att potatisbrännerierna garanteras en årlig avsättning av 22 milj. liter 50-procentig sprit.

För sulfitspritens del anses inga fortsatta stödåtgärder erforderliga och inblandningar av motorsprit i bensin föreslås upphöra den 1 juli i år. Någon annan avsättningsgaranti än en generell rätt för spritfabrikerna att till Spritcentralen leverera all den sulfitsprit som kan säljas på den inhemska marknaden och som erbjudes till skäligt pris synes ej behövlig. Import bör tillgripas först när fabrikerna ej kan tillgodose dessa önskemål. A andra sidan bör fabrikerna, innan dessa krav fyllts, ej äga rätt att exportera sprit. Den nya ordningen rörande potatis- och sulfitspritens tillverkning föreslås stadfäst i nytt avtal mellan staten och Spritcentralen. Någon ändring av formerna för prissättningen på av partihandlaren inköpt råsprit föreslås ej av utredningen; sulfitsprithanteringen bör frikopplas från enskilt vinstintresse, när det gäller förtäringsspriten.

Ifråga om potatisbrännerierna behöver den tekniska standarden höjas och en koncentration ävägabringas av den nu allt för splittrade tillverkningen. både länge och väl!!!!

Som en missdådare smög sig Nils genom snären länga sjöstranden därifrån

Flyglotta kan få sergeants grad och prydlig uniform

Hallands Flygflottilj kan bereda plats för flyglottor

För att i ett kommande krig kunna på det mest ändamålsenliga sätt tillgodogöra sig vårt folks samlade värnkraft framstår alltmera betydelsen av den insats våra kvinnor kunna göra i vår krigsorganisation. Detta har på ett tydligt sätt redan dokumenterats under den senaste försvarsberedskapen. Alla minnas vi med tacksamhet den värdefulla och osjälviska insats våra kvinnor inom alla samhällsklasser och yrken då uträttade till försvarets fromma.

Oron i världen tvingar oss att göra vårt yttersta för att i omsorgen om vår frihet och vår självbestämningsrätt icke försumma något eller överlämna något åt slumpen.

Även inom lottarörelsen hava vunna erfarenheter bearbetats. Nya riktlinjer för rekrytering och utbildning hava utfärdats, bl. a. inom flygvapnet. Den långt drivna specialiseringen av arbetet inom just denna försvarsgren gör, att man där mycket gärna ser att kvinnorna taga hand om sådana arbetsområden, där de i regel kunna göra en bättre prestation än männen, som då kunna frigöras för att komma till den bästa användningen, vare sig det nu blir i civil eller militär form. Det är särskilt inom sjukvård, förplägnad, signal- och expeditionstjänst som vi behöver lottornas medverkan.

För att organisera samarbetet mellan Hallands flygflottilj och lottorna har inom Halmstads lottakår förra året tillkommit Hallands flyglottaavdelning. Den har redan avhållit en kurs för utbildning av lottor i signal- och expeditionstjänst och därigenom kunna lämna flottiljen ett värdefullt tillskott för att fylla mobiliseringsbehovet. Flottiljen kan emellertid taga emot ytterligare lottor i de fyra ovan angivna grenarna.

Utbildningen sker både som fritidsutbildning och i lottakurser. Fritidsutbildning kommer att äga rum närmast under vinterhalvåret 1948—1949. Redan i sommar komma lottakurser att anordnas vid alla flottiljer. Sålunda blir det i Halmstad två kurser; en i expeditionstjänst och en i förplägnadstjänst tiden 17—31 juli om vardera 25 deltagare från hela landet. Själv räknar F 14 med att bli representerat med åtminstone 2. Utbildningen ledes av flygvapnets personal och omfattar försvarskunskap, expeditionstjänst med tillämpning på F 14 expeditioner, idrott m. m. Deltagarna kunna kostnadsfritt inackorderas på F 14, utrustas med den nya, trevliga flyglottauniformen samt få fria resor. Det blir sålunda en givande kurs som säkert lockar många sökande.

Vinterutbildningen och följande lottakurser komma att omfatta även de övriga grenarna såsom signaltjänst och sjukvård. Även dessa komma att intressera blivande lottor, icke minst genom den utbildning de ge under omväxlande och kamratliga former. Efter genomgången utbildning antagas ett bestämt antal lottor av flottiljcheten för placering i krigsbefattning, varmed följer krigslön och militär grad upp till sergeant, allt efter duglighet.

De, som redan nu kunna bestämma sig för lottautbildning, böra, därför snarast söka inträde i Hallands flyglottaavdelning, där årsavgiften är så låg som kr 2:20.

Upplysningar lämnas beredvilligt av lottaavdelningens ordförande, fru Asta Nilsson, telefon Halmstad 4969, likaså av rekryteringsofficeren, F 14, telefon "Flygflottiljen".

SLU FOSTRAR sina medlemmar i en sann demokratisk anda till goda samhällsmedborgare. SLU behöver därvid inte låna utländska doktriner som förebild utan kan falla tillbaka på den svenske odalbondens frihetskänsla och samhällsansvar.

RADIOPROGRAMMEN

TORSDAG

Riksprogrammet:

7.00 Lediga platser.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt. Kyrkoherde Gustaf Ankar.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Skolradions korrespondenskurs i engelska, Ledare: Uno Sonelius.
10.30 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Andliga visor sjungna av Göte Strandsjö. Vid orgeln: Carl Bengtsson. (Malmö.)
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
13.00 Ur »Huset med de gamla fröknarna» av Sven Lidman. Uppläsning av Anna Flygare-Stenhammar.
13.30 Willard Ringstrand spelar på Skanditaorgeln med Kabaretorkestern under ledning av William Lind.
14.10—14.30 Besög på en dansk bondegaard. Danskt program för högre skolor. (Skolradio.)
16.30 Väderlek.
16.40 Bondhustruns vardag. I ladugården.
17.00 Andaktstund under ledning av kontraktsprosten Einar Svensson. Ämne för betraktelsen: Så komme vår i Jesu namn. Ps.: 472: 1—3; 209: 5—7. (Kalmar.)
17.20 Barnens brevlåda
17.55 Lediga platser.
18.00 Grammofonmusik. 1. Upplands regementes marsch (Bergström). 2. Delsbostintan, vals (E. Westling). 3. Alice i Tyrolen, foxtrot (Jokern-Paddock). 4. Paris — kärlekens stad, vals (Wildman-Moberg). 5. Cocktailrytmer nr 6. 6. E' fin vise (Halldén-Fröding). 7. Nocturne (C. Akerlind). 8. Den första gång jag såg dig ur »Fridas visor» (B. Sjöberg). 9. Svenska folkmelodier (arr. S. Waldimir). 10. Till havs (Nordqvist-Reuter). 11. Chaconne op. 32 (C. Nielsen). 12. Var det en dröm? (Sibelius-Wecksell). 13. Valse triste (J. Sibelius).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Gyllene örhängen, en schlagerparad av Radiotjänsts underhållningsorkester under medverkan av Raquel Rastenni och Carl Holmberg. Arrangör och dir.: Sune Waldimir.
20.10 Månadens repris: Professorn och balettflickan. Radiopjäs av Johan Borgen. Översättning: Nils Beyer. Regi: Olof Molander. Personer: Professorn — Olof Molander. Balettflickan — Gertrud Fridh. En röst i radio.
21.00 Gabriel Fauré. Requiem för soli, kör och orkester. Dir.: Sixten Eckerberg. Medverkande: Ingrid Eksell, sopran, Knut Erman, baryton, Göteborgs konserthuskör och Göteborgs symfoniorkester. (Från Göteborgs orkesterförening.)
21.45 Blomman i fabriken. Om konstnärlig dans och livsglädje.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.10 Ludwig van Beethoven: Trio B-dur op. 97 för piano, violin och violoncell. Greta Erikson, Josef Grünfarb och Claude Genetay.

FREDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt. Kyrkoherde Einar Hållström.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—9.00 För henne därhemma.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Grammofonmusik.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradions sångstund under ledning av Hugo Hammarström.
13.20 Hanny Schedin läser en saga av Cecily Finn.
13.45 Sång av Gunnar Sandvold, Oslo. Vid flygeln: Kjell Bekkelund.
14.00—14.30 Ur »Sidor av en samtida» av Richard Steffen. Uppläsning av författaren.
16.30 Väderlek.
16.40 Jätten Rise och skomakarna i Örebro. Barnpjäs av Margit Palmer.
17.00 Kring världen gratis och »franco»... Ungdom samlar frimärken.
17.25 Ryska berättare: Händelser ur en ung mans liv. Ur »Nikitas barndom» av Aleksej Tolstoj. Uppläsning av Willy Peters.
17.55 Grammofonmusik. 1. Drottbornet, marsch (E. Dahlström). 2. Två små händer (J. Ronalds). 3. Apache-valsen (J. Gill). 4. Brutally Willy, foxtrot (Lobode Oliveira-Dahlquist). 5. Serenade of the bells (Twomey-Goodhart-Urbano). 6. Valse vanité (R. Wiedoeft). 7. The road to Ireland (Noel). 8. Liten menuett (W. Richardt). 9. An der schönen blauen Donau (J. Strauss). 10. Impromptu B-dur op. 142 nr 3 (F. Schubert). 11. Wer machte dich so krank? (R. Schumann). 12. Final ur Konsert no 1 g-moll op. 26 för violin och orkester (M. Bruch).
18.45 Veckans löpsedel.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Polskan går. Ett folkmusikprogram med Gunnar Hahns spelmanskvartett. Manuskript: Gunnar Hahn.
19.50 Hur långt har våren hunnit?
20.00 Politiska knuten.
21.00 Ludwig van Beethoven: Symfoni nr 6 F-dur. (Pastoralsymfonien). Dir.: Lamberto Cardelli. Från Konsertföreningen i Stockholm.
21.50 Knepiga klubben. Ordförande Gösta Knutsson. (Uppsala.)
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.45 Midnattskonsert på grammofon. 1. Edvard Grieg: Sträkkvartett g-moll op. 27. 2. Gabriel Fauré: L'horizon chimerique. 3. Georges Auric: Trio för fagott, oboe och klarinett. 4. Béla Bartók: Sträkkvartett nr 4 (1928).

LÖRDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt. Komminister Tore Norrby.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.30 Frukostklubben.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Sång till lute av Vilhelm Julinder.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
14.00 I Lingveckan.
14.15 Amerikanskt schlagernytt på grammofon.
14.45 Ur »Josef gör karriär» av Jules Berman. Uppläsning av författaren.
15.15 Konsert av Malmö radioorkester. Dir.: Sten-Ake Axelsson. (Malmö.)
16.15 Såga, spika, måla. Vårreparation i sportstugan.
16.30 Väderlek.
16.40 Barnkammarmusik.
16.50 Pelle möter en ny planet. Radioserie för pojkar och flickor av Georg Eliason.
17.10 Fönstret.
18.00 Helgmålsringning från Gammalkils kyrka i Östergötland.
18.10 Grammofonmusik. 1. Ungerska rapsodi nr 2 (Liszt-Müller-Berghaus). 2. Ouvre ton coeur, bolero (G. Bizet), 3. Nocturne e-moll op. 72 (F. Chopin). 4. O sole mio (di Capua-Capurro). 5. Arabesque (M. Levitski). 6. Tango jalousie (J. Gade). 7. Now is the hour (Stott-Kaihau). 8. Lullaby of Broadway (Dubin-Warren). 9. Vals i Vällingsjö (Walter-Fritz-Gustaf). 10. Gullet (P. Ramel). 11. Marching with Sousa, potpurri.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Lilla Varietén. Manuskript: Lars Gunnar Berne. Regi: Per-Martin Hamberg. Medverkande: Douglas Häge, Rune Halvarsson, Anna-Lisa Ericson, Harmony Sisters, Ake Jelving, Sten Carlberg, Seymour Österwalls orkester.
20.10 Gammal dansmusik av Gustaf Skarups blåsoktett.
20.40 Visst kan du dikta, Kristoffer! Liten pjäs för radio av Björn-Erik Höijer. Regi: Helge Wahlgren. Personer: Kristoffer — John Ekman. Kristoffers svärmor — Berta Hall. (Göteborg.)
21.10 Nikolaj Rimskij-Korsakov: Schéhérazada, symfonisk svit efter Tusen och en natt. Göteborgs radioorkester under ledning av Issay Dobrowen.
21.55 Två herrar och ett problem.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.20—23.30 Modern dansmusik.

Varför kamrer Persson flyttade från Äppelbo

KORTNOVELL AV TOM ASK

Kamrer Oskar Pärsson var mycket nöjd med sin dag. Direktören i A.-B. Såpa & Lödder hade berömt kamrer Pärsson för den av kamrer Pärsson egenhändigt konstruerade hyllan för stuliga blanketter.

Försedd med en bakelsekartong — fru kamrer Pärssons stora passion var gräddbakelser — stod nu kamrer Oskar Pärsson på den vanliga busshållplatsen. De senaste tio åren hade kamrer Pärsson, punktligt som en klocka, varje vardagseftermiddag invänktat 17.10-bussen till Äppelboda.

Kamrer Pärsson utbytte några artiga repliker om vädret med grannen på Kvitterstigen, konsul Pluttberg, och så kom bussen. Kamrer Pärsson brukade sällan behöva visa sitt månadskort. Busskonduktören hälsade alltid artigt på kamrern när denne gjorde den vanliga gesten mot bröstficka där månadskortet förvarades.

Kamrer Pärsson gjorde samma sak i dag och fortsatte sitt samtal med konsul Pluttberg. Kamrer Pärsson hade inte lagt märke till att det var en ny konduktör på Äppelbo-bussen, en ung energisk man vars spanande falköga såg till att bussbolagets förordningar följdes.

— Nåå? Där då? sa den nye konduktörn. Ska ni inte betala?

Kamrer Pärsson log överseende, stack högra tummen i vänstra bröstficka för att fiska upp månadskortet. Inte heller i bröstficka. Inte i någon ficka. Konduktören följde intresserad kamrer Pärssons efterforskningar.

Det var tydligt att kamrer Pärsson hade glömt månadskortet på kontoret. Kamrer Pärsson erinrade sig också att han inte hade ett öre på sig, och han blev blossande röd. Han viskade något till konsul Pluttberg. Konsuln sökte beredvilligt fram en tjugofemöring, räckte den till konduktören och sa: — Jag betalar för kamrern!

Bussen brummade vidare. Kamrer Pärsson talade inte längre om vädret. Han hoppades att den förargliga rodnaden som brände i ansiktet skulle förflyktigas. Övriga passagerare ägnade sitt intresse åt kvällstidningarnas serier. Kamrer Pärsson skulle i nästa ögonblick varit glömd om inte fru Svan, Svans Tvätt- & Strykinrättning, i samma stund fått syn på honom.

— Goddag, kamrern! skrek hon glatt igenkännande. Hälsa fru Pärsson att tvätten är klar. Men säj att tre av lakanen är nästan utslitna, dom tål inte en tvätt till. Och en av kamrerns skjortor är sprucken i ryggen. Tänk så dåligt material det är i köpskjortorna nu för tiden....

Rodnaden återvände blixtsnabbt till kamrer Pärssons ansikte. Han svalde ett par gånger, ömsade över bakelsekartongen i andra handen, men tag. Han lät sade med intresse betrakta en lastbil som följde strax efter bussen. Kamrer Pärsson kände oteliga blickar brännа i nacken. Svettpärlorna droppade under hatten. När han skulle torka bort dem, tappade han bakelsekartongen. Kartongen gick sönder och en av fru Pärssons gräddbakelser hånnade på fru direktör Albertssons mops. Mopsen tycktes uppskatta gräddbakelser. Fru direktör Albertsson däremot såg sur ut — kamrer Pärssons otaliga ursäkter till trots.

Kamrer Pärssons tomatröda ansiktsfärg behöll sin position. Kamrer Pärsson längtade till Äppelbos busshållplats. Aldrig hade bussen kört så långsamt.

Kamrer Pärsson makade sig närmare dörren så att han först av alla kunde hoppa av när denna förfärliga bussresa var till ända. Samtidigt passade fru Albertssons mops på att sticka en tass under kamrer Pärssons klack. Varpå mopsen skrek gällt och fru direktör Albertsson gav kamrer Pärsson mördande blickar. Ingen kvällstidningsserie intresserade längre. Alla stirrade på kamrer Pärsson, på mopsen och på fru direktör Albertsson.

Enligt kamrer Pärssons uppfattning hade närmare sex normala generationer haft tid på sig att födas och dö under denna bussresa.

I själva verket hade ur evigheten bara nedhämtats de, enligt bolagets förordningar nödvändiga 12 minuter, som krävdes att medelst buss befrakta månskor ut till Äppelbo.

Plötsligt såg kamrer Pärsson en bekant byggnad. Bussen bromsade in — men hade inte hunnit stanna då kamrern kastade sig ut i friska luften. Resterna av bakelsekartongen tappade han i rännstenen. En sekund stod han blickstilla och stirrade på resterna av fru Pärssons släktingerätt. Bussen hade under tiden stannat.

Ingen av busspassagerarna kunde undgå att höra vad kamrer Pärsson, A.-B. Såpa & Lödder, skrek ut ur sitt hjärtas innersta skrymslen.

— Min goda dag! Detta är min goda dag! Ha! Haaa!

Av någon anledning hade fru direktör Albertsson släppt sin lilla älskade mops lös. Antagligen i tron att den skulle kila före henne hem till villan. Men mopsen hade annat i tankarna. Mopsen kom mycket väl ihåg kamrer Pärsson och de goda gräddbakelser som hörde samman med kamrer Pärsson. Mopsen ville av den anledningen på nytt träffa kamrer Pärsson.

Kamrer Pärsson hade hunnit ända upp till Villovägen (korsvägen nedanför hans egen gata) då fru direktör Albertssons mops hann ifatt honom.

Mopsen var andfådd, ty det var uppförbacke och fru direktör Albertssons mops var ganska fet. Därför uppmärksammade kamrer Pärsson vissa läten bakom sig, vände sig och... Ja, antagligen tänkte kamrer Pärsson både det ena och det andra. Kamrer Pärsson har i alla händelser på A.-B. Såpa & Lödder gjort sig känd som en högst tänkande man... Bara det där med blankettkäppen...

Först blev kamrer Pärsson förvånad. Sedan blev fru direktör Albertssons mops något liknande. Han trodde att det skulle vankas flera gräddbakelser, men det blev bara skrik, sparkar och otäckheter för hela besväret...

Mopsen skrek. Kamrer Pärsson skrek.

Ingen av passagerarna på bussen — utom fru Svan som hör så grälsligt dåligt — kunde undgå att höra den stackars, oskyldiga, lilla söta hundens klagotjut. (Enligt fru direktör Albertsson). De flesta hörde också kamrer Pärssons röst.

Samtliga passagerare på 17,10-bussen berättade sedan vid respektive middagsbord ungefär som följer:

— Märkligt i alla fall, så litet man vet om sina medmänniskor. Eller vad säger du, kära Klara (Beata, Kristina, Inga o. s. v.)? Kamrer Pärsson, t. ex., som alltid förefallit så normal... Du har ingen aning om hur han betedde sej på bussen i dag. På vägen hem...

Och nästa morgon hade telefoner, den morgontidiga fru Petterkvist i Äppelbo Allmänna Mjölkaffär m. fl. kommunikationsmedel sörjt för att ingen i Äppelbo förblev okunnig om vad som timat. Sensationen i Äppelbo. Den enda sensationen på länge. Mycket länge.

Detta var berättelsen om varför kamrer Pärsson flyttade från Äppelbo.

Boknytt

BROTT I SOL av Staffan Tjerneld. Fritzes förlag. Pris 8:50.

Brott i sol är väl närmast skriven som skådespel, vilket inte hindrar, att boken är utomordentligt spännande och synnerligen välskriven. Det något heterogena sällskap, som samlats på den unge och rike mannens charmanta sommarställe, ställs plötsligt inför dramatiska effekter och den oväntade upplösningen sex år senare ställer läsarens slutledningskonst inför svåra problem. Boken har även filmats, men filmen torde inte ha mycket mera än miljön och personerna gemensamma. Men boken kan rekommenderas som en synnerligen lämplig semesterlitteratur om intet annat.

FÖRLORAD GENERATION, roman av Max Dickman. Fritzes bokförlag. Pris 14:50, inb. 19:50.

Det är inte varje dag en argentinsk författare översättes till svenska och därför var det stort intresse, man fick tag i "Förlorad generation". Och man blev inte besviken, tvärtom visade det sig, att den i sitt hemland så uppburne författaren skapat ett mästerverk av fullödig kvalitet. Skildringen av den lille gossens uppväxt på haciendan vid Andernas fot och hans strålande karriär i den stora staden är mästerlig och den dualism, som råder i handlingen gör den bara intressantare. Författaren ger oss initierade inblickar i den sjudande häxkitteln i den stora staden liksom i det exotiska livet på landet uppe i nordligaste Argentina. En intressant och blåndande skicklig roman.

HÄXSTUPET, detektivroman av John Dickson Carr. Bonniers. Pris 6:75.

Om man inte i tidningarna då och då läste om de mest mystiska historier från England, skulle man avfärdat denna bok med en axelryckning. Men i det konservativa och egendomliga England skulle den inte vara otrolig. Fantastisk och nervkittlande i allra högsta grad är den och särskilt den gamla ruinen är hemsk och spöklik. Vilken bok för thrillerregissören Hitchock att göra en film av! Det är stark sak, som man helst inte bör börja på när man går och lägger sig.

HORMONERNA GÖR MANNEN av Paul de Kruif. Natur och Kultur. Pris 8:50, inb. 12:50.

Om man av bokens titel frestas tro, att det endast rör sig om att hormonerna gör mannen på det sexuella området, tar man miste. Det är en ytterst viktig del, där hormonerna haft och har och kommer att få ett enormt inflytande, men boken skildrar även historien om upptäckten av hormonerna och utvecklingen av desamma. Och denna är mer spännande än någon detektivroman. Till slut skildrar denne amerikan — en av populärvetenskapens allra bästa pennonr — hormonernas inverkan på olika områden. För de, som läst Mikrobjägare, Dödens banemän m. fl. av hans tidigare böcker, är denna bok minst lika intressant, rappt och dramatiskt berättad som den är.

MÖRDANDE REKLAM, detektivroman av Dorothy Sayers. Bonniers. Pris 3:50, inb. 5:75.

På en stor reklambyrå i London inträffar skenbart ett olycksfall. Men chefen blir uppskrämd genom ett brev och den oförlikneliige lord Peter Wimsey installeras som anställd. Och på sitt oefterhärmliga och trevliga sätt uppdagar han att det inte bara är mord utan också narkotikasmuggling med i spelet. En ovanligt trevlig och underhållande historia.

Ett steg nedåt

Berättelse ur livet av MÄRTA LEIJON

(29)

Ragnhild reste sig majestätiskt. Nu kunde det i sanning vara nog. Först Gunns efterhängane löjtnant och sedan Olovs kapten. Hon skulle denna dag flytta ur detta förskräckliga hus. Det måtte väl finnas en anständig människa eller ett hotell eller pensionat i denna förskräckliga stad! Hon behövde väl inte stanna så lång tid till!

Ragnhild gick ändå inte. Olov snyftade till.

"Du slipper", viskade han och hans ansikte var obeskrivligt härjat och förvridet. "Hon är döende. En bil körde över henne i går. De där små är snart ensamma i livet."

"Kan jag få se henne?" frågade Ragnhild impulsivt.

"Det kan du, men du vill väl inte."

"Kom!" skrek hon i iver. "Kom, sitt inte här, hon kan ju dö!"

Hon lät på ett litet privatsjukhus i enskilt rum. Hennes ansikte var inte skadat och hon var vid full sans. Men hon hade fått svåra inre blödningar. En sköterska satt därinne med två små barn.

Hon lyste upp, då Olov och Ragnhild kommo in.

'Detta är Ragnhild", sade han, "som jag talat med dig om."

Den sjuka tog Ragnhilds båda händer i sina och såg henne in i ögonen.

"Tack!" sade hon enkelt. Och Ragnhild tyckte att hon aldrig blivit så tackad förr i hela sitt liv. Det var ingen vanlig tacksägelse detta.

"Jag skall stå Olov bi så gott jag kan", stammade Ragnhild och såg bort på barnen. Så svimmade hon och fördes ut. Sinnesrörelsen hade varit för stor. Då hon vaknade stod Olov lutad över henne.

"Det är slut nu", viskade han hest. "Men jag var tokig, som förde dig med hit."

"Syndens lön!" tänkte Ragnhild, "syndens lön. Alltid är det de oskyldiga som skola offras!"

Hon genomilades av en obeskrivlig värme. Hennes barn, hennes och Eriks, skulle i alla fall ha ett hem att komma till, en mor och en far. Om hon nu fick behålla det. Men hon förstod, att hon inte hade rätt att döma. En annan som dömde mera rätt över mänsklig dårskap än hon skulle fälla utslaget.

Här på det lilla sjukhuset var idel tragedi och nere i en festlokal någonstädes i staden dansade Gunn och hennes löjtnant sammanen uppehälle till en fattig änka borta vid Skanstull, vars man också blivit överkörd för några dagar sen.

Så skrek Ragnhild till. Hon förnam en underlig ristande smärta. Det blev allmän uppståndelse. Hon fördes bort i ambulansen genom ändlösa gator och därpå genom korridorer ner i ett operationsrum.

Det gävs ingen tid att tänka, ingen tid att gruva sig.

Då hon vaknade, kände hon en underlig sveda i sidan. Det stod fullt med okända människor kring hennes säng. Borta i en vrå av rummet hördes ett litet gällt skrik.

"O", sade Ragnhild, "giv mig det. Jag vill se det!" En sköterska kom fram till sängen och lade ett litet skärt ansikte emot hennes, en ny Ragnhild med stora svarta, förundrande ögon.

Så kom hon ihåg.

"Olov", frågade hon, "var är han?"

"Doktorn? Han ringde nyss och frågade hur det var. Han är ute på praktik i staden."

Nästa morgon var Gunn där. Det var inte den gamla vanliga Gunn.

"Jag får inte tala med dig, Ragnhild", viskade hon. "Jag vill bara tala om, att Olov har sagt mig allt. Jag tvingade honom till det, när jag såg, hur förstörd han var. Bilen står här utanför. Olov är redan ute på sin praktik och jag har tänkt.... Jag har tänkt, att de skall vara där hemma, innan han kommer hem till lunch.

De ska få ditt rum. Du kan nog ligga i salongen, sen du kommit härifrån..."

"Erik kommer i väll. Jag har ringt."

Sköterskan gav tecken, att hon måste gå. Och efter en hastig kyss skyndade hon ut. Ragnhild hörde, när hon satte motorn i gång. Det var ett särskilt hest ljud i den motorn, som var lätt att känna igen.

Ragnhild ringde på sköterskan och när denna visade sig i dörren, sade hon:

"Syster vänder väl lillan ibland i sängen? Jag har hört, att små barn måste vändas ofta, så att inte deras huvud blir snett".

XIX.

Denna höst upplevde Lotta Skön en av de i hennes tycke märkligaste händelser i hela sitt liv. Hon talade sedermera om den så ofta hon hade tillfälle.

Erik Olovsson hade kommit till henne en kväll.

"Lotta", sade han, " om det nu vore så, att du hade litet pengar, som du finge göra med alldeles som du ville, vad skulle du skaffa dig då?"

"Jag trodde karlen var tokig", sade hon, "eller att han fått några supar för mycket. Fast sådant brukar han ju inte röra. Men när hustrun är borta, så kan man aldrig veta. Men det får jag säga, att maken till karl som Ragnhild har finns då knappt. Han blir som sin far. Det har jag alltid sagt.

Kan ni tänka, vad han ville? Jo, han ämnade reparera hela byggningen, medan Ragnhild var borta. Och han tänkte inte göra det som han själv fick för sig och som karlar bruka. Han ville att jag skulle säga, hur jag trodde Ragnhild ville ha det, och vi gingo igenom hela huset och han skrev på ett papper!

Pastorskan hade varit där och Elsa var där. Hon har ju gått igenom alla slags kurser. Och Lena i Granet har lagat till alla kalasen åt dem de sista åren. Men han frågade mig. Och när man ville ta till det storstätligt, så tog jag också till det storstätligt. Han har ju råd till det. Och Ragnhild är i alla fall snäll.

Vi talade om värmeledning och om vattenleding och om slask. Det är ju något som en annan aldrig får. Men det kan vara roligt för en gångs skull att få tala om det. Och det skall bli rum oppepå och en frontespis och korkmattor på golven och nya tapeter och målning. Men tapeterna sade jag ifrån mig. Dem ville jag inte ha skuld i. För ingen kan välja en annans tapeter, så det blir till lags. Det hade han Elsa med sig inne i staden till att göra. Och han tog det finaste som fanns. Så nu får man en herrgård ända in på knutarna.

Skön, han är alldeles som litet avundsam, men det har jag inte ont utav. Erik tröskade av hela vår gröda på en enda dag med den nya ångtröskan han köpt. Det var en riktig vårgärning för mig, som alltid har fått stå och mata stiftverket vartenda år och inte tält logdammet.

Nu arbetas det i alla fall där inne på alla sätt. Jag tänker Ragnhild skall bli belåten".

Det arbetades verkligen. Ragnhild skulle förlåtit de långa dröjsmålen mellan breven om hon sett vad som förrehades.

Det är ju möjligt, att Erik skulle kunnat ordna allt detta utan Lotta Sköns råd och hjälp. Men som f. d. juris studerande och klok karl anade han kanske, att det inte skulle bli så tungsamt för henne att se trevnaden på det närmaste granngårdsstället, om hon själv fått ordna med den en smula.

(Forts.)